د پوهنې وزارت
د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساینس د مرکز معینیت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي
کتابونو د تالیف لوی ریاست

د ژوند مهارتونه

دریم ټولګی

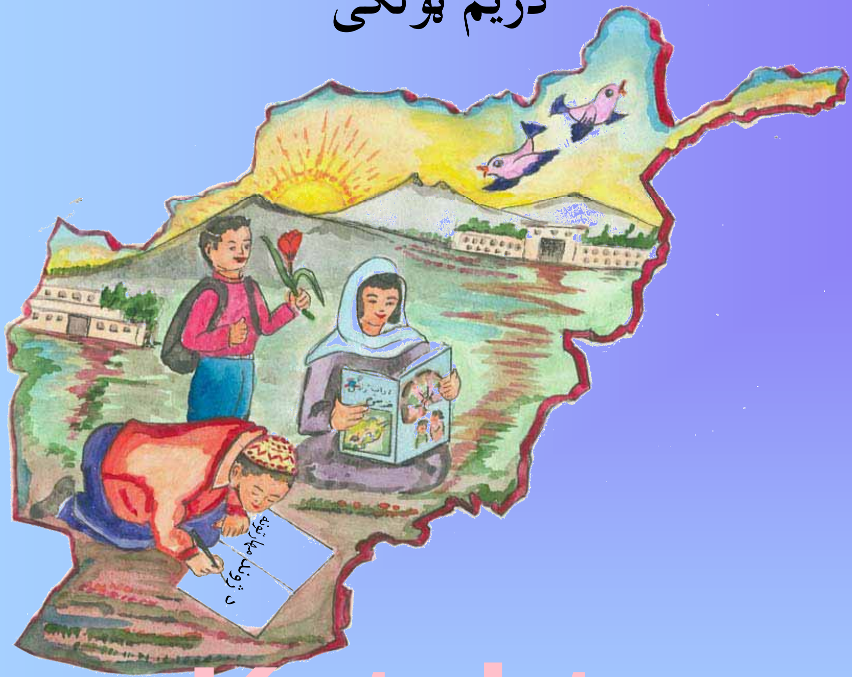

چاپ کال: ۱۳۹۰ هـ. ش.

Ketabton.com

کې یې اخیستنه او خرڅونه په
وني چلند کیږي.

د پوهنې وزارت

د تعليمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساينس د مرکز معينيت
د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي
کتابونو د تاليف لوی رياست

د ژوند مهارتونه

دريم ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۹۰ هـ . ش.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب د تالیف، څېړنې او تدقیق کمېټې

لیکوالان:

۱. ترینا ستار محب زاده د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د بیولوژي دیپارتمنت علمي غړې.
۲. د سر مؤلف مرستیاله پروین قاریزاده لعلي د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د بیولوژي دیپارتمنت آمره.
۳. د سر مؤلف مرستیاله رابعه منصور د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د فزیک دیپارتمنت آمره.
۴. **ژباړونکی**: د مولف مرستیال سهراب دیدار د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د پښتو دیپارتمنت علمي غړی.

تایید او مطالعه:

- د ولسي او مشرانو جرګې د دیني، پوهنې او عالي تحصیلاتو د کمیسیونونو محترم غړي.

د تدقیق او څېړنې کمېټې:

د کابل پوهنتون:

- پوهاند دکتور الف شاه ځدران د ټولنیزو علومو د پوهنځي استاد.

د پوهنې وزارت:

- پوهنوال حمیدالله ویدا د پوهنې وزارت د علمي شورا غړی.
- محمد عزیز بختیاري د پوهنې وزارت سلاکار.
- غلام سرور بغلاني د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د دري دیپارتمنت علمي غړی.

د کابل ښار د پوهنې ریاست:

- رحمت الله د میرویس هوتکي د لیسې ښوونکی.
- فریده د قاري عبدالله د لیسې ښوونکې.

د کولمبیا ټیم:

- سوسن وردګ.

د محتوا، دیني، فرهنګي او سیاسي برخو د څېړنې کمېټه:

- ډاکټر عطاء الله واحدیار د پوهنې وزارت ستر سلاکار او د نشراتو رئیس.
- حیات الله ناصر د پوهنې وزارت د علمي شورا غړی.
- دکتور محمد یوسف نیازي د پوهنې وزارت سلاکار.

د څېړنې او تدقیق د څارنې کمېټه:

- دکتور اسدالله محقق د تعلیمي نصاب د پراختیا، د ښوونکو د روزنې او د ساینس مرکز معین
- دکتور شېر علي ظریفي د تعلیمي نصاب د پراختیا د پروژې مسؤول
- د سرمؤلف مرستیال عبدالظاهر ګلستاني د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف لوی رئیس

طرح او ډیزاین: حمیدالله غفاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

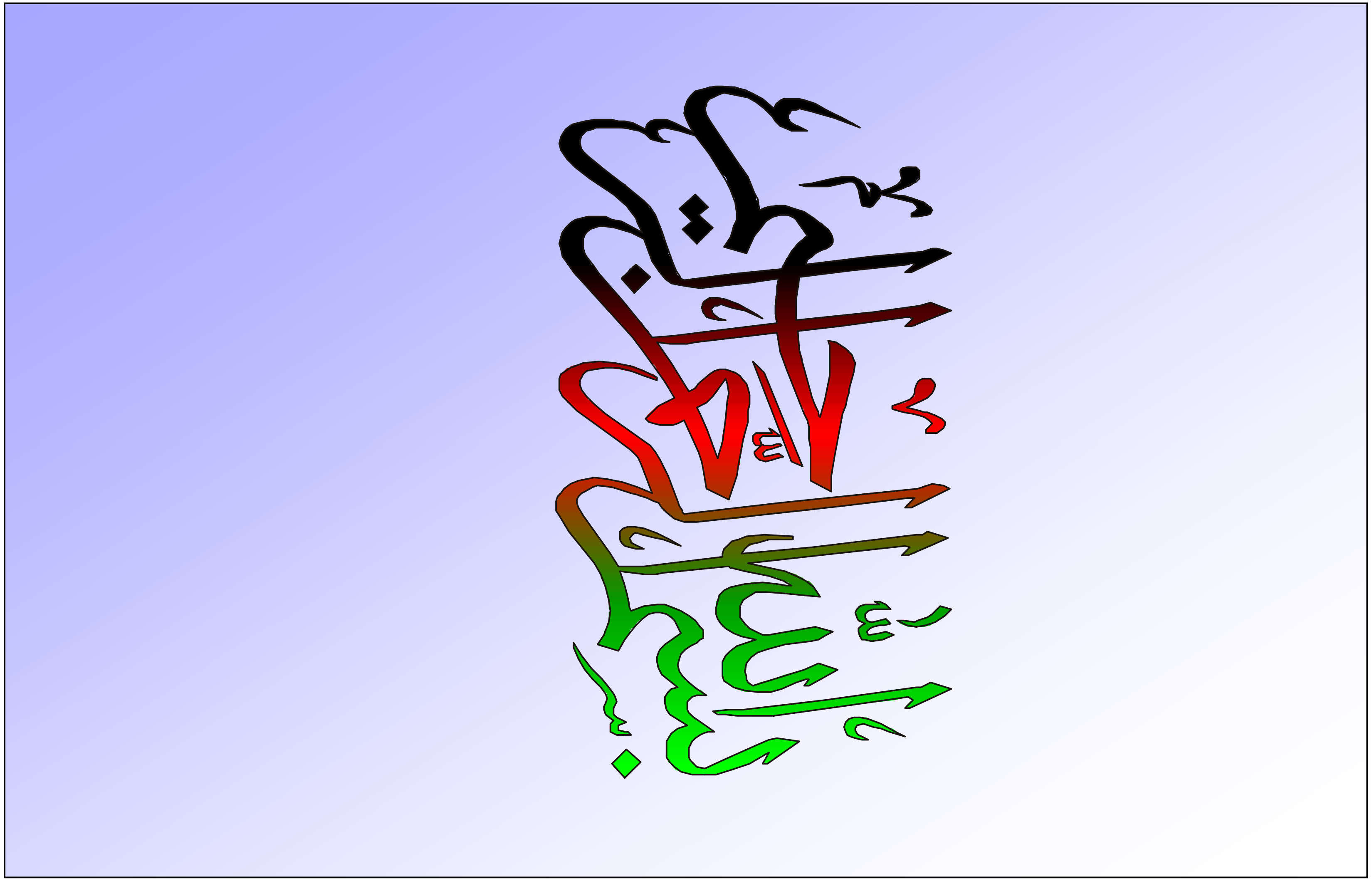

ملي سرود

دا وطــن افغانــستـان دی — دا عـــزت د هـــر افغــان دی

کــور د ســولې کــور د تــورې — هـــر بچـــی یـــې قهرمــان دی

دا وطــن د ټولــو کـــور دی — د بلوڅـــــو د ازبکـــــو

د پــښتــون او هـــزاره وو — د ترکمنــــــو د تاجکـــــو

ورســره عــرب، ګوجــر دي — پامیــــریان، نورستانیـــــان

براهــوي دي، قزلبــاش دي — هــم ایمــاق، هــم پــشه یــان

دا هیــواد بــه تــل ځلیــږي — لکــه لمــر پــر شــنه آسمــان

پــه سینــه کــې د آسیــا بــه — لکـــــه زړه وي جـــــاویدان

نــوم د حــق مــودی رهبــر — وایــو الله اکبــر وایــو الله اکبــر

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

د پوهنې د وزیر پیغام

ګرانو ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعلیمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکی دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتیاوو له مخې رامنځته کېږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنیزې اړتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعلیمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښايي چې تعلیمي نصاب د سیاسي بدلونونو او د اشخاصو د نظریو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتیب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زیاتې شوې دي. د زده کړې په بهیر کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځېدلې ده.

هیله من یم دا کتاب له لارښوونو او تعلیمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده‌کوونکو میندې او پلرونه هم د خپلو لوڼو او زامنو په باکیفیته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده‌کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ ګران استادان او ښوونکي د تعلیمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او درونه مسؤولیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کاږي چې د پوهنې تعلیمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دین له بنسټونو، د وطن دوستی د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د څرګندو اړتیاوو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصیتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده‌کوونکو له میندو او پلرونو څخه هیله لرم چې د خپلو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لا ښه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتیب کې یې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعلیمي نصاب په چمتو کولو او تدوین او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې یې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفیق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

لړ لیک

شمېر	سرلیک	مخ
	لمړی فصل	
۱	سوله ییز ژوند	۱
۲	د سوله ییز ژوند لارې چارې	۳
۳	له نورو سره ګډ ژوند	۵
۴	له نورو سره خوا خوږي	۷
۵	ځان پیژندنه	۹
۶	حق غوښتنه	۱۱
۷	زړورتیا درلودل	۱۳
۸	د ستونزو پیژندنه	۱۵
۹	د ستونزو حل	۱۷
۱۰	غوسه	۱۹
۱۱	تېرېدنه او پخلاینه	۲۱
۱۲	د لومړي فصل لنډيز	۲۳
	دویم فصل	
۱۳	شکر ایستل	۲۵
۱۴	خیر رسول	۲۷
۱۵	خوشبختي او بدبیني	۲۹
۱۶	ښه شخص	۳۱
۱۷	ښه اخلاق	۳۳
۱۸	ځان او نورو ته درناوی	۳۵
۱۹	د نورو قدر کول	۳۷
۲۰	ښه نظر ورکول	۳۹
۲۱	له نورو سره ښه چلند کول	۴۱
۲۲	په ځان او نورو مهرباني	۴۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۳ صبر او حوصله ۴۵
۲۴ د نورو خبروته غوږ نیول ۴۷
۲۵ د اختلافونو په باره کې مفاهمه ۴۹
۲۶ د دویم فصل لنډیز ۵۱

دریم فصل

۲۷ توده او سړه هوا ۵۳
۲۸ د طبیعي پېښو خطرونه ۵۵
۲۹ له حیواني ناروغیو څخه ځان ساتل ۵۷
۳۰ په کور کې له خطرونو څخه مخنوی ۵۹
۳۱ په سرکونو باندې له خطرونو څخه ځان ساتل ۶۱
۳۲ د ماین او وسلې څخه ځان ساتل ۶۳
۳۳ د غیر صحي اوبو له خطرونه ځان ساتل ۶۵
۳۴ د حفظ الصحې مراعاتول ۶۷
۳۵ د دریم فصل لنډیز ۶۹

څلورم فصل

۳۶ د نورو د نظریو قدر کول ۷۱
۳۷ زمونږ د هېواد قومونه ۷۳
۳۸ زمونږ د هېواد ژبې ۷۵
۳۹ ورته والي او قومي دودونه ۷۷
۴۰ ښاري او کلیوالي ژوند ۷۹
۴۱ د څلورم فصل لنډیز ۸۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښوونکي له پاره عمومي لارښوونې:

ګرانو ښوونکو! د دريم ټولګي (د ژوند مهارتونه) کتاب د فعال سيستم (شاګرد محوري) له مخې تاليف شوی دی. دغه هدف د ټولنې د بچيانو د لومړنيو اړتياو په پام کې نيولو سره ټاکل شوی دی. هيله من يو چې دغه هدف د ټولنې د بچيانو او له يوه سالم انساني ژوندانه سره د هغوي مينه رامنځته کړي.

که څه هم د کتاب په ليکلو کې لږ توپير موجود دی (هغه هم د ښوونکي له پاره عمومي لارښوونې او د زده کړې فعاليت) په بشپړ او هر اړخيزه توګه په لومړۍ برخه کې ليکل شوي دي. ښاغلي ښوونکي زياته ګټه ترې اخيستلي شي او دغه راز د کتاب په ځينو مخونو کې د زده کوونکو له پاره هم ځينې فعاليتونه روښانه شوي دي. دکتاب د جوړښت په باره کې بايد ووايو چې کتاب څلور فصلونه او ۴۱ لوسته لري. د کتاب فصلونه او لوستونه له يو بل سره منطقي ارتباط لري. په يو کال کې **۵۲** درسي ساعتونه ورته ټاکل شوي دي.

د يادولوړ ده چې د لومړي او دوهم فصل له پاره درې اضافي ساعتونه او د دوو وروستنيو فصلونو له پاره دوه اضافي ساعتونه په پام کې نيول شوي دي چې د ځينو معذرتونو د رامنځته کېدو په وخت د ساعتونو د له لاسه ورکولو يا د زده کوونکو د علاقې وړ فعاليتونو د تکرار په وخت کې ترې استفاده وشي.

هر لوست دوه مخه دی چې په لومړي مخ کې سر ليک،موخه، فکر رامنځته کوونکي پوښتنې، انځورونه او د زده کوونکو له پاره يو دوه د زده کړې فعاليتونه ځای شوي دي. په دويم مخ کې د لوست متن، د متن د اساسي مفاهيمو په باره کې پوښتنې، د تدريس شوي لوست ارزيابي او کورنۍ دنده ځای شوې ده. لوست ورکول هغه وخت ښه اغيزه لري چې د زده کوونکو له پاره د زده کړې يو رښتنی چاپيريال په لاندې توګه رامنځته شي.

د زده کړې چاپېريال

۱- هره ورځ خپل لوست په سلام ويلو او احوال پوښتنه پيل کړئ. له هغو زده کوونکو څخه چې په ستونزو اخته دي د بيلګې په توګه ناروغه شوي وو يا څه نورې ستونزې يې درلودې پوښتنه وکړئ.

۲- له زده کوونکو سره په خندا او خوشحالۍ خبرې وکړئ هڅه وکړئ. چې د ټولګي چاپيريال د خوشحالۍ له پاره له مناسبو کيسو او لطيفو څخه کار واخلئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- د زده کوونکو خبرو ته په درناوي سره غوږ ونیسئ. هڅه وکړئ چې د پوښتنې د کولو او د نظر څرګندولو روحیه یې پیاوړې کړئ.

٤- زده کوونکي هر کوچني پر مختګ ته وهڅوئ او دهفوی د زیار ستاینه وکړئ.

٥- د زده کوونکو سره له ملنډو او سپکو الفاظونه ډډه وکړي.

٦- د ټولګي د ټوالونه په هغو انځورونو ښکلې کړئ چې زده کوونکو کښلي وي.

٧- معیوبو، معلولو او هغو زده کوونکو ته چې له چا سره نه کیني(ګوشه ګیر) وي زیاته پاملرنه وکړئ. د هغوی د فعالیتونو په ابتدا کې ورسره مرسته وکړئ چې د هغوی د هڅونې وړ وګرځي.

٨- دلوست له پیل تر مخه د کتاب په فصلونو کې ټول لیکل شوي موضوعات له نظره تیر کړئ چې عمومي هدفونه درته څرګند شي. ځان سره فکر وکړئ چې څه ډول کولی شئ زده کوونکي پوه کړئ.

٩- راتلونکي لوست ته د تیاري له پاره د لوست د هدف برخې، فکر را منځته کوونکې پوښتنې، په انځورونو کې مهم ټکي، د زده کوونکو د زده کړې فعالیتونه، دلوست متن، د ارزیابي او کورنۍ دندې برخې ښه مطالعه او تحلیل کړئ.

١٠- ښاغلي ښوونکی دې د نوي لوست د انځورونو او رسمونو دتشریح او تحلیل اوپر هغه پورې د اړوندو کیسو د جوړولو له پاره بشپړ تیاری ولري. د لوست متن او عبارت دې په لوړ اواز ووایي او مفهوم دې په ساده ژبه بیان کړي او وروسته دې له زده کوونکو څخه د هغه علمي مفهوم وغواړي چې ویې وایې او کله دې له زده کوونکو سره په چوپه خوله لوستل تمرین کړی اود لوست د مفهوم پوښتنه دې ترې وکړي.

١١- له احوال پوښتنې څخه وروسته په تیر لوست یو نظر وکړئ جملې او کورنۍ دندې انځورونه وګورئ او تشریح یې کړئ له څو زده کوونکو څخه وغواړئ چې خپلې جملې ووایي او خپل انځورونه تشریح کړي له هغو وغواړئ چې د تیر لوست لنډیز او یاهغه څه چې له خپلو میندو او پلرونو څخه یې اوریدلې وي د کورنۍ دندې په توګه ووایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- ښاغلي ښوونکی دې په تير لوست باندې له نظرڅخه وروسته دمثالونو او پوښتنو په واسطه د تير لوست ارتباط دنوي لوست سره وکړي. دنوي درس په هدف زده کوونکي پوه کړی شي چې د دې لوست له زده کړې وروسته کوم مهارت اوتوانايي ترلاسه کوي او په هغه لوست له پوهېدو وروسته دهغوي په سلوک کې کوم مثبت بدلون را منځه کيږي او څه ډول دخوښۍ احساس کوي.

۱۳- ښاغلی ښوونکی دې نوی لوست په هغو پوښتنو پيل کړي چې له هدف څخه وروسته ځای په ځای شوي دي. د داسې پوښتنو طرحه کول په حقيقت کې دزده کوونکو دنوي لوست په باره کې دهغوی پخواني معلومات معلوموي او هغوي دې ته هڅوي چې فکر وکړي.

۱۴- دلوست زياتره برخه انځورونه او رسمونه دي چې بايد په خپله د زده کوونکوله خوا تشريح شي .

زده کوونکو ته دې وخت ورکړی چې په انځورونو باندې په ډله ييزه توګه خبرې وکړي او وروسته دې يوتن دخپل ګروپ په استازيتوب په لوړ او از تشريح کړي چې په رسمونو کې يې څه شی ليدلي دي؟

ښاغلی ښوونکی دې د زده کوونکو دخبرو په تاييد د انځورونو اود نوي لوست دسرليک په باره کې زباني څرګندوني وکړي

۱۵- دښي زده کړې له پاره سيمه ييزو مثالونو او کيسوڅخه کار واخلي او دلوست متن په لوړ اواز ووايي وروسته يو دو و زده کوونکوته ووايي چې لوست تکرار کړي او بيا له هغوی څخه پوښتنه وکړي چې دلوست دمتن په باره کې څه وپوهېدل. وروسته دې هغه په ساده ژبه بيان کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۶- د دې مضمون زده کړه کې دزه کوونکو عملي کار، د ډرامو اجراءکول ، کیسو او فکاهیو ویل او د رسمونو ایستل ضروري بلل کیږي د دې چارو سرته رسول به لومړی ستونزمن کار وي خو د وخت په تیرېدو سره زده کوونکي ورسره عادت کیږي.

فعالیتونه اوونډه اخیستنه:

۱۷- ښوونځي ته د راتګ په لومړۍ یادوهمه ورځ د ټولګي ټول زده کوونکي له څلورو څخه تر شپږو ګروپونو باندي وویشئ. هر ګروپ په ځانګړي شمېر لکه (۳، ۲، ۱ اونورو) ونوموئ له دغې ډلبندۍ څخه د زده کړې په فعالیتونوکي کاروکړئ.

۱۸- دفعالیتونوپه جریان کي بې زړه زده کوونکوته وخت ورکړئ چې صنفي فعالیتونو کې ونډه واخلي او په خپل ځان باندې باور پیدا کړي.

۱۹- ښاغلی ښوونکی! دلوست په پای کي زده کوونکوته کورنۍ دنده ورکړئ له کورنۍ دندې څخه موخه کورنیو ته د درسي مفاهیمولېږدول او له هغوي سره د نظر راکړه ورکړه ده. دغه رازدموضوعاتوتکرار د زده کوونکو د ښه پوهېدو سبب ګرځي او د هغوی په دایمي عادت بدلیږي. هغه پوښتنې چي له میندو او پلرونو څخه یې اوري ټولګي ته راوړي او ګټه ور څخه واخلي، دغه راز دانځورونو کښل، جملو لیکل، د ځینو مفاهیمو لست کول په کورني کار کې شامل او دلیدلو وړ دي .

۲۰- د ژوند مهارتونو په کتاب کې د زده کوونکو هر فعالیت له پیل څخه تر پای د غور او ارزیابي وړ دی.

۲۱- د زده کوونکو د همیشنۍ ارزیابۍ له پاره یوه کتابچه برابره کړئ او هر زده کوونکي ته یو مخ ځانګړی کړئ. په دې مخونو کې د زده کړې په فعالیتونو کې د زده کوونکو د ونډې په هکله د خپلې ارزیابۍ او لیدنې نتیجې د زده کوونکو په سلوک کې مثبت بدلونونه ولیکئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هرې اونۍ په پای کې د ارزیابۍ د پاڼو مخونه وګورئ چې د زده کوونکو له پر مختګ څخه خبر شئ د هغو په باره کې چې مرستې ته اړتیا لري ټاکلي تدبیرونه ونیسئ.

۲۲- د ارزیابي د پاڼو په لیدلو سره کولی شئ د خپل لوست ورکولو په میتود او لاروچارو باندې باور تر لاسه کړئ او زیاته پرمختیا وکړئ. که چېرې د ارزیابۍ قوس نزولي وي لطفا د هغو زده کوونکو په هکله چې زیاتې مرستې ته اړتیا لري ټاکلی تدبیرونه ونیسئ.

۲۳- په دې مضمون کې د اساسي مفاهیمو د زده کړې تر لاسه کول د زده کوونکو په چلند کې عملي مهارتونه او مثبت بدلون د ارزیابي ملاک ګرځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی فصل

لومړی لوست:

سوله ییز ژوند

موخه: زده کوونکي به په کور، ښوونځي، جومات او د خلکو ترمنځ د سوله ییز ژوند لارې چارې زده کړي.

پوښتنې:

- په جومات کې د کومو آدابو رعایت کول ضروري دي؟
- د کور، ښوونځي او یا ټولنې په کارونو کې مرسته څه ګټه لري؟
- څرنګه کولی شو چې له ګاونډي سره مرسته وکړو؟
- ولې په بد عمل او وینا سره انسان له ټولنې څخه لیرې کېږي؟

ووایئ چې په انځورونو کې څه ګورئ؟

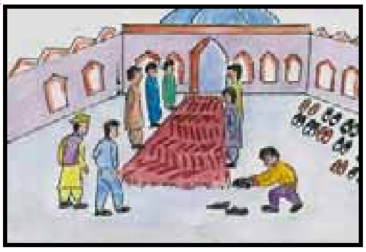

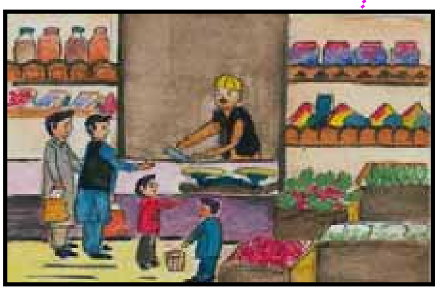

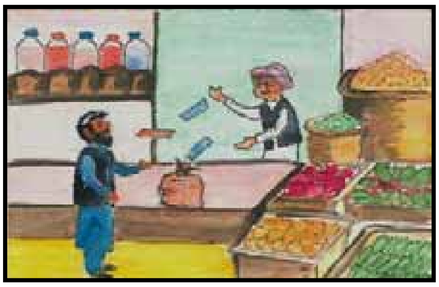

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې لومړی ښه چلند او بیا بد چلند تمثیل او پرتله کړي او نتیجه دې تر لاسه کړي.
- زده کوونکي دې د یوه سوله ییز ژوند ښیګڼې بیان کړي او ودې وایي چې یوه ستونزه څه ډول حل کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ!

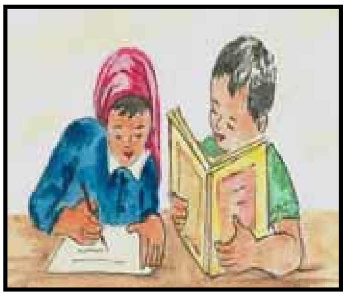

مور جومات او ښوونځي ته ځو. له خپلو ټولګيوالو سره يو ځای درس وايو. د ټولګي، د جومات د انګړ او خپل ښوونځي په پاکولو کې ونډه اخلو. جومات او ښوونځی زموږ د ټولنې يوه کوچنۍ ټولنه ده، غواړو چې له جومات او ښوونځي څخه د يو ښه او سوله ييز ژوندانه د بنسټ ايښودل زده کړو ترڅو وکړای شو په خپله ټولنه کې له نورو هېوادوالو سره مرسته او په سوله او دوستۍ کې ژوند وکړو او نيک چلند ولرو. د يو بل په وړاندې له ريښتيا، صبر او حوصلې، دوستۍ، پخلاينې او ښېګڼې څخه کار واخلو، چې ټول يو بل ته ګران او ژوند مو سوله ييز وي.

پوښتنې:

- په خپل ټولنيز ژوند کې څه ډول چلند غوره کوئ؟
- څه ډول له نورو خلکو سره مرسته کېږي؟
- آيا د ښه او بد چلند توپير کولای شئ؟
- په ورځني ژوند کې ريښتياويل څه ګټه لري؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د خپلې کورنۍ له غړو سره په ژوندانه کې د سوله ييز چلند په هکله کيسې او خبرې وکړي او د يوه سوله ييز چلند په باره کې دې يوه جمله وليکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم لوست: **د سوله ییز ژوند لارې چارې**

موخه: زده کوونکي په سوله ییز چلند پوه شي او د آرامۍ، سولې او ورورولۍ په خاطر ترې زیاته ګټه واخلي.

پوښتنې:

- هغه څوک چې خپه وي د خبرو او ربدل یې څه ګټه لري؟
- ښېنه غوښتل او ښېنه کول څه ګټه لري او د څه سبب کېږي؟
- څه ډول کولی شو چې دښمني په سوله او دوستۍ بدله کړو؟
- د غوسې د له منځه وړلو لپاره باید څه وکړو؟

ووایئ چې په انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې تمثیل کړي چې دیو چا قهر څه ډول په پخلاینه تبدیلوي یعنې له کومې لارې څخه کار واخلي.
- زده کوونکي دې د سوله ییز چلند د ګټې په باره کې یوه جمله ولیکي او خپلو ټولګیوالو ته دې ولولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ!

کله چې له چا سره مخامخ کېږو باید دوستانه چلند وکړو.
د خپل دوست خبرو ته غوږ کېږدو. که چېرې کوم خپګان موجود وي بښنه وغواړو. که چېرې څوک زموږ د ناراحتۍ سبب کېږي له هغه سره خبرې وکړو او له قهر څخه کار وانه خلو، هغه ته بښنه وکړو چې سوله او دوستي رامنځته شي او دواړه خوشحاله اوسو.

پوښتنې:

- له کوم سوله ییز چلند سره آشنا یاست؟
- سوله او پخلاینه د څه سبب کېږي؟
- جنګ د څه سبب کېږي؟
- څرنګه کولی شو چې په سوله او آرامۍ سره ژوند وکړو؟

کورنۍ دنده:

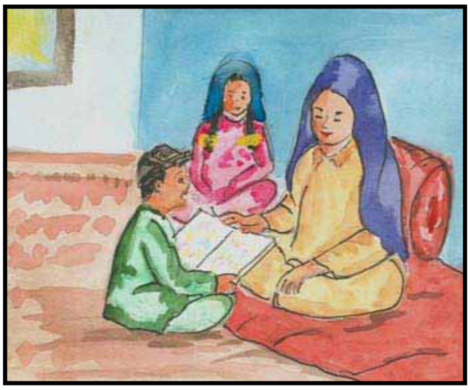

زده کوونکي دې د سوله ییز ژوند په باب له خپلې کورنۍ سره خبرې وکړي او د څو سوله ییزو چلندونو لست دې جوړ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درېيم لوست

له نورو سره ګډ ژوند

موخه: زده کوونکي به د نورو سره د ګډ ژوند په ارزښت پوه شي د خلکو حقوق او شتمنۍ ته درناوی ولري.

پوښتنې:

- مورې ولې په کور کې له پلار، مور او ورور سره يو ځای ژوند کوو؟
- مورې ولې په ټولګي کې له ټولګيوالو سره او په ښوونځي کې له زده کوونکو سره دوست اوسو؟
- کله چې څوک مطالعه کوي او يا خبرونو ته غوږ نيسي زمونږ دنده څه ده؟
- په زور او له اجازې پرته د چا د مال اوپيسو اخيستل د څه سبب کېږي؟
- آيا هغه شی چې استفاده ترې کوئ بيرته په خپل ځای ږدئ؟

ووايئ چې په انځورونو کې څه وينئ؟

فعاليتونه:

زده کوونکي دې د خپلې خوښې په درې کسيزو ګروپونو کې په جلاجلا ډول د خپلې کورنۍ له غړو سره او له خپلو ټولګيوالو سره ګډ ژوند تمثيل کړي.

زده کوونکي دې په کور يا ښوونځي کې د ګډ ژوند ښېګڼې د ټولګي په وړاندې څرګندې کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

مور د کور غړی یو بل ته درناوی لرو او د کور په کارونو کې له یو بل سره مرسته کوو. له خور او ورور سره ښه چلند کوو.

د یو بل شیان نه ماتوو، د کور سامان او وسایل له استفادې وروسته په خپل ځای ږدو. چې بیا ورپسې سرګردان نه شو. په ټولګي کې له خپلو ټولګیوالو سره ګډ ژوند کوو. یو له بله دوستان یو، د خپل ټولګیوال ځای په زور نه نیسو، له اجازې پرته د چاشیان نه اخلو د ستونزې د حل لپاره یو بل سره مشوره کوو او یا له ښوونکی صاحب څخه مرسته غواړو.

پوښتنې:

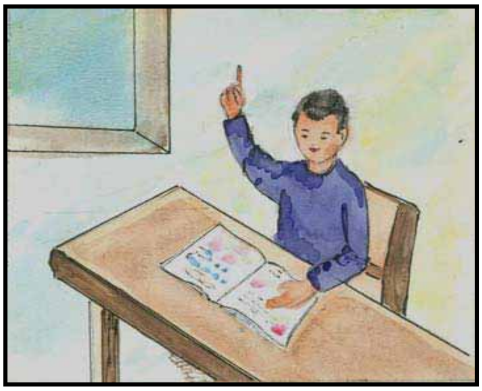

په کور او ښوونځي کې کوم ګډ شیان لرو؟

ولې د نورو حقوقو ته درناوی ولرو؟

په ګډ ژوندون کې مشوره څه ګټه لري؟

له نورو سره مرسته څه ښېګڼې لري؟

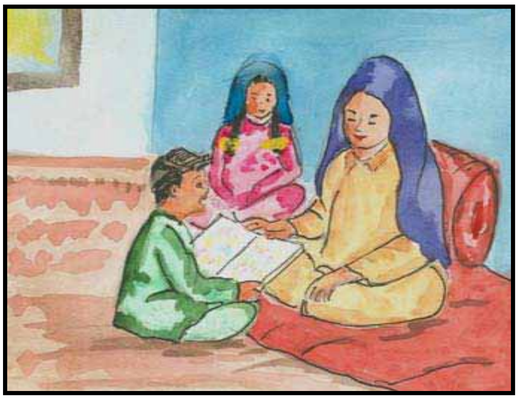

کورنۍ دنده:

زده کوونکي د ګډ ژوندانه په ښېګڼو د خپلې کورنۍ له غړیو سره خبرې وکړي او د هغه په باره کې دې یوه جمله ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم لوست

له نورو سره خواخوږي

موخه: زده کوونکي باید پوه شي چې هر څوک جلا خواص او ځانګړتیاوې لري باید په ټولنیز ژوندانه کې دغه فردي توپیرونه په پام کې ونیسي چې وکړای شي له نورو سره مرسته وکړي.

پوښتنې:

- آیا د نورو له پریشانۍ څخه اغېزمن کېږئ؟
- له یوه ټولګیوال سره چې خپه وي څنګه مرسته کولی شئ؟
- که چېرې یو معیوب ووینئ څه ډول احساس کوئ؟
- تاسو دغم او پریشانۍ په وخت کې له نورو څه هیله لرئ؟

وواېئ چې په انځورونو کې څه وینئ؟

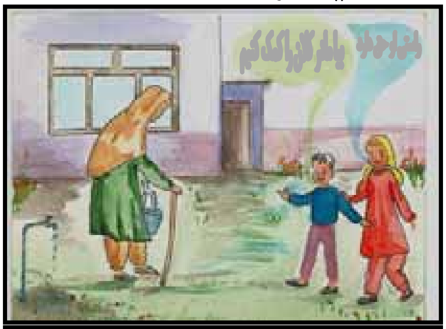

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې تمثیل کړي چې دوستان څه ډول د یو بل په غم او خوښۍ کې ګډون کوي.
- زده کوونکي دې د خپل یو ټولګیوال په هکله چې په یوه ترافیکي پیښه کې یې ژبه لیدلې وي، څه ډول مرسته او همدردي کولی شي له یو بل سره بحث او خبرې وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم تري واخلئ

مور زده کوونکي زيار باسو چې تل مهربان او زړه سواندي اوسو. له هغو اشخاصو او حيواناتو سره چې زيان ورته رسيدلی وي مرسته کوو. د دوستانو په خوشحالۍ خوښ او په غم يې خپه کېږو او له هغو سره خواخوږي وکړو.

پوښتني:

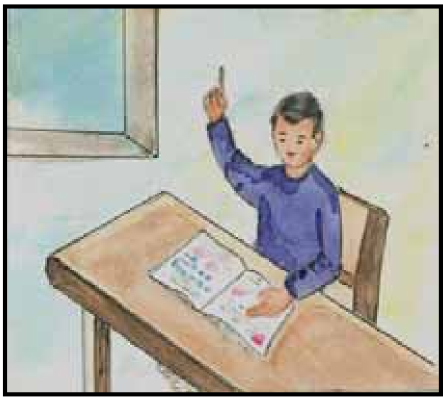

- د نورو خلکو د دردونو او غمونو سره خواخوږي د څه سبب کېږي؟
- د نورو خلکو د غم او خوښۍ په وړاندې خپله همدردي څه ډول ښکاره کولی شو؟
- آيا له معيوبو اشخاصو سره همدردي خپله وظيفه بولئ؟

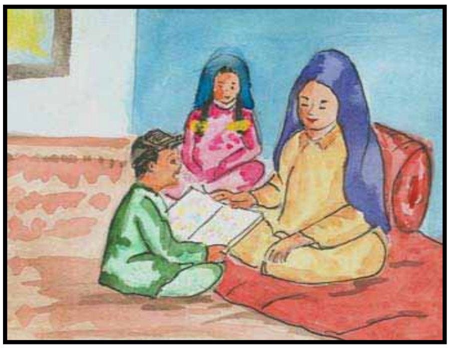

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د لوست د موضوع په اړوند د خپلې کورنۍ له غړو سره خبرې وکړي او د همدردۍ په هکله دې يوه جمله وليکي او په ټولګي کې دې ووايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم لوست

ځان پېژندنه او تصميم نيول

موخه: زده کوونکي خپل ځان او خپله مينه وپېژني او ديوه کار د سرته رسولو لپاره تصميم ونيولی شي.

پوښتنې:

- خپل ځان څنګه معرفي کولی شئ(څوک یاست او څه غواړئ)؟
- ولې ښوونځي ته راځئ او لوست کوئ؟
- که څېرې غواړئ چې په راتلونکي وخت کې ډاکټران شئ څه باید وکړئ؟

ووايئ چې په انځورونو کې څه وينئ.

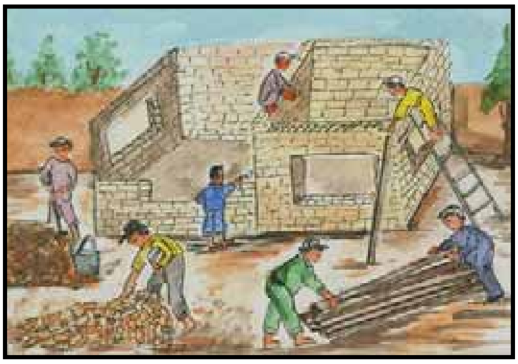

فعاليتونه:

- له زده کوونکو څخه وغواړئ چې په ګروپونو کې د ورځنيو کارونو د سرته رسولو تصميم څه ډول تمثيلوي.
- زده کوونکي دې په اړوندو ګروپونو کې خپل عادتونه يو بل ته ووايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

ما د خپل ځان په باره کې فکر کړی دی. د دریم ټولګی زده کوونکی یم. خپلې جامې پاکې ساتم او د کور په کارونو کې له مور سره مرسته کوم. زه د خپل هر کار لپاره مهال وېش لرم او له چا سره جنګ او دعوانه کوم. زه د لویانو خبرې اورم، خپلې ښې او بدې ځانګړتیاوې پېژنم په ټولنه کې د خپل چلند په ښه والي کې هڅه کوم. هر کار چې په حال او راتلونکي وخت کې سرته رسوم د هغه لپاره مهال وېش جوړوم چې مقصد ته ورسیږم.

پوښتنې:

- آیا د سم مهال وېش درلودل د کارونو په سرته رسولو کې له موږ سره مرسته کوي؟
- آیا د تصمیم له نیولو مخکې فکر کوئ؟

کورنۍ دنده:

په دې هکله چې زده کوونکو خپل ځانونه څه ډول پېژندلي دي له خپلو کورنیو سره دې خبرې وکړي او دهغوی ویناوې دې واوري د یو ښه تصمیم د ګټې په هکله دې یوه جمله ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم لوست

حق غوښتنه

موخه: زده کوونکي په خپلو شخصي حقونو پوه شي، خپلې غوښتنې به څرګندې او خپل حق و غوښتلی شي.

پوښتنې:

- څه شی خپل حق بولئ؟
- د خپلو حقونو د لاسته راوړلو لپاره څه ډول زیار باسئ؟
- دحق غوښتل څه ګټه لري؟

ووایئ چې په انځورونو کې څه وینئ

1

2

۲

فعالیتونه:

زده کوونکي دې د حق غوښتلو په باره کې له یو بل سره مفاهمه وکړي او ښه والی دې ټولګیوالو ته ووایي.

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

هر انسان په خپل ژوند کې حق او غوښتنې لري چې باید د هغو د لاسته راوړلو لپاره کار وکړي او زيار وباسي. که چیرې دیو انسان حقوق د نورو خلکو تر پښو لاندې کېږي باید له خپل حق څخه دفاع وکړي. موږ باید د نظر په څرګندولو او دخپلو کارونو په سر ته رسولو کې زيار وباسو. تل رښتیا ووایو او ښه کار وکړو.

پوښتنې:

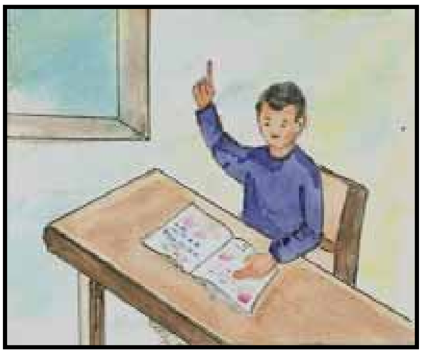

- ولې خپل حق وغواړو؟
- څه وخت په خپل کار کې بریالي کېږو؟
- څه ډول په یوه مسأله کې چې پوهېږو خپل نظر ښکاره کړو؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د خپلې کورنۍ له غړو سره د خپل حق په هکله خبرې وکړي او دخپل حق په باره کې دې یوه جمله ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم لوست

زړورتيا درلودل

موخه: زده کوونکي به د اخلاقي زړورتيا په ګټه پوه شي او خپل حقوق و غوښتلی شي او حقايق بيان کړي.

پوښتنې:

- په خبرو کې زړورتيا څه ګټه لري؟
- ديو کار په سرته رسولو کې زړورتيا د څه سبب کېږي؟
- له خپلو حقونو او دنورو له حقونو څخه څرنګه د فاع کولی شئ؟

وواييئ چې په انځورونو کې څه وينئ

فعاليتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې تمثيل کړي چې ديوه کار په سرته رسولو کې له څه ډول اخلاقي زړورتيا څخه کار اخلي.
- زده کوونکي دې څرګنده کړي چې په زړورتيا سره خبرې او يا عمل کول څه ګټه لري.

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

انسانان زړورتيا او استعداد لري. ځنې له هغو څخه کار اخلي او ځنې له خپلې زړورتيا څخه کار اخيستلی نشي. له دې امله نو خلک ورته د خبرو کولو يا عمل کولو وخت نه ورکوي. د داسې خلکو حق هر څوک له منځه وړي او تل ورباندې ظلم کېږي. بايد پوه شو چې هر څوک د خبرو کولو توان لري او يا هم کار سرته رسولی شي په لومړی ګام کې بايد کوشش وکړي چې زړورتيا پيدا کړي او له خپلې زړورتيا څخه د ګټورو کارونو په سرته رسولو کې کار واخلي.

پوښتنې:

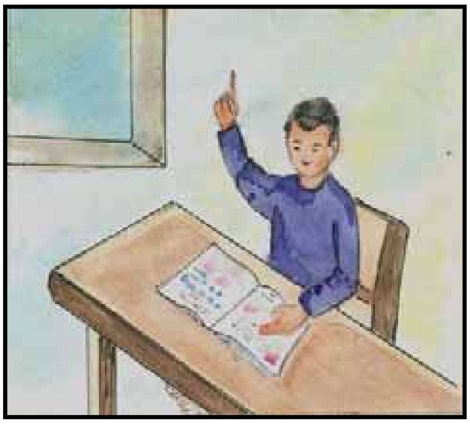

- ولې د ستونزو د حل لپاره له خپلې زړورتيا څخه کار اخلئ؟
- څرنګه کولی شو د خپل حق څخه دفاع وکړو؟
- کله چې په زړورتيا سره عمل کوئ څه احساس کوئ.

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د خپلې کورنۍ د غړو په مشوره د اخلاقي او بې ځايه زوړرتيا توپير وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم لوست

د ستونزو پېژندنه

موخه: زده کوونکي به ستونزي او د نظر اختلاف وپېژني او د سولې لپاره به نظر څرګند کړي.

پوښتني

- ولې د نورو نظر ته ارزښت ورکړو؟
- آیا د یوه نفر شخصي علاقه له بل سره توپیر لري؟
- کله مو کوښښ کړی دی چې خپله ستونزه حل کړئ؟

ووایئ چې په انځورونو کې څه وینئ؟

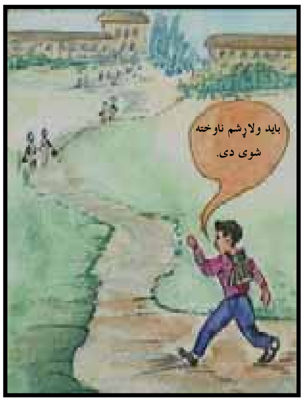

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې له یو بل سره د کتاب او کتابچې د ورکېدو دعوې تمثیل کړي چې د یو بل خبرې نه اوري، دعوه نه حلیږي، جنګ پای ته نه رسیږي او نور زده کوونکي د دعوې د حل په باره کې نظر ورکوي.
- زده کوونکي دې ووایي چې کله له کومې ستونزې سره مخ شوي او پوه شوي وي چې ستونزه له کومه پیدا شوې ده او څنګه یې حل کړې ده.

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

انسانان يو له بله توپير لري دغه توپيرونه د عقيدې، نظرياتو، رنګ، پوستکي، سترګو، ونې او عمر له مخې وي او تر ټولو مهمه دا چې د انسانانو فکرونه هم يو له بله توپير لري. ځيني انسانان ستونزه درک کولی شي او د حل لاره يې پيدا کوي او که چېرې دغه لاره په سوله ييزه توګه وي ژوند ډېر ښه تيرېږي او يوه کوچنۍ ستونزه لويدلی نشي.

پوښتنې:

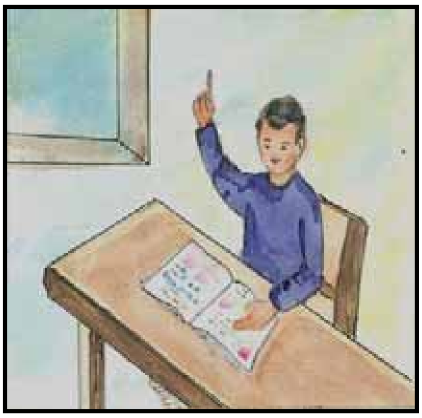

- يوه ستونزه څنګه پېژندلی شئ؟
- که چېرې له مور سره د يوې ستونزې د حل لارې موجودې وي کومه يې وټاکو؟
- که چېرې د يوې ستونزې د حل لپاره د نظر توافق نه وي، څه کيږي؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د يوې ستونزې د حل لپاره خپلې کورنۍ سره خبرې وکړئ ودې وايې چې د بېلابېلو نظرونو له شته والي سره سره کولی شي ستونزه حل کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم لوست
د ستونزو حل

موخه: زده کوونکي به د ستونزو د حل توانايي پيدا کړي، پرابلمونه معلوم او د حل لارې به يې پيدا کړي.

پوښتنې:

- د يوه کار په سر ته رسولو کې که چېرې ستونزه پيدا شي څه بايد وکړو؟
- ولې هر مطلب د ځان لپاره روښانه کړو؟
- که چېرې ستونزې وپيښې څه ګټه لري؟

په انځورونو کې څه وينئ؟

فعاليتونه:

زده کوونکي دې په ګروپونو کې تمثيل کړي چې:
دوه تنه په خپل منځ کې خپه شوي دي، خبرې نه کوي او دريم نفر د هغوي د ستونزې په حل کې مرسته کوي او هغوي پخلا کوي.
زده کوونکي دې له يو بل سره د ستونزو د حل په باره کې نظر څرګند کړي چې له کومې لارې کولی شي ستونزه معلومه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

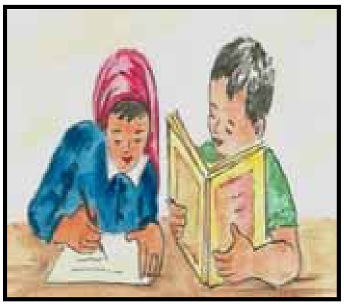

د يوې کورنۍ غړي په يوه کورني چاپيريال کې يو ځای ژوند کوي. د کورنۍ غړي ځينې وخت له ستونزو سره مخامخ کيږي او دغه ستونزې د جنجال او دعوې سبب ګرځي.

په دې وخت کې د کورنۍ ټول غړي دنده لري چې د حل لاره پيدا کړي، د يو بل خبرې په حوصله سره واوري او د حل يوه مناسبه لاره غوره کړي چې د ټولو په ګټه وي.

پوښتنې:

- که چيرې يوه ستونزه په سمه توګه حل نشي څه کيږي؟
- تر اوسه پورې له کومې ستونزې سره مخ شوي ياست؟
- د يوې ستونزې د حل لپاره څو لارې پيدا کيږي؟ کومه يوه ټاکئ؟
- ولې ستونزې رامنځته کيږي؟

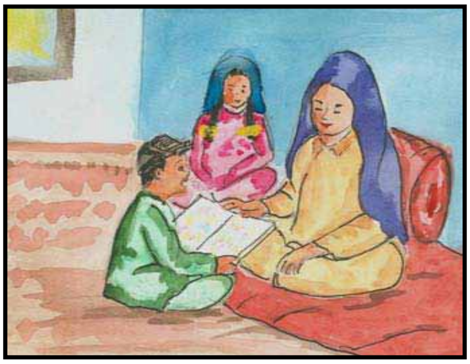

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د يوې ستونزې د حل لپاره له خپل مور او پلار سره مشوره وکړي او ودې وايي چې د ستونزو په حل کې صبر او حوصله څه ګټه لري؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم لوست

غوسه

موخه: زده کوونکي به د اشخاصو په روحیه باندې د غوسې د منفي اغیزو په باره کې خبرتیا تر لاسه کړي او دمنفي هیجانو د پیدا کېدو ځنې ځان وساتي.

پوښتنې:

- څه وخت او ولې په غوسه کیږئ؟
- د غوسې په وخت کې ولې جګړه او وهل ټکول را منځته کیږي؟
- ولې وايي چې د غوسې ځواب په غوسه سره نه ورکول کیږي؟

ووایئ چې په انځورونو کې څه وینئ

فعالیتونه:

زده کوونکي دې په ګروپونو کې تمثیل کړي چې څه شی له عادي غوسې څخه د جګړې سبب کیږي؟ یعني درناوی له منځه ځي جنګ او دعوه ترې جوړیږي؟

زده کوونکي دې په ګروپونو کې د سولې ښیګڼې او د غوسې بدی لست کړي او نورو ته دې ووایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

انسانان په خپل ژوندانه کې کله کله په غوسه کيږي چې د همېشنۍ کرکې او دښمنۍ سبب کيږي چې د انسان صحت او سلامتۍ ته هم زيان رسيږي.

د غوسې او قهر د له منځه وړلو لپاره بايد تل له صبر او حوصلې څخه کار واخلو، د حل لپاره يې ځو لارې پيدا کړو او يوه په کې وټاکو چې د دښمنۍ سبب نه شي.

پوښتنې:

- ولې د غوسې او قهر په وخت کې حوصله وکړو؟
- که زور زياتي را منځته کيږي ولې يې تحليل کړو؟
- د غوسې په وخت کې څه وکړو چې د جګړې او وهلو ټکولو مخنيوی وشي؟
- د قهر او غوسې فضا څنګه په پخلاينه بدلولی شو؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د قهر او د هغه د مخنيوی په باره کې له خپل مور او پلار سره مشوره وکړي او په دې باره کې دې د هغوې د نظر پوښتنه وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوولسم لوست:

تيرېدنه او پخلاينه

موخه: زده کوونکي به د ښښنې په ارزښت پوه شي؟

پوښتنې:

- څه شی د قهر سبب او د ښو اړيکو د له منځه تللو سبب کيږي؟
- څه شی د دوستانه اړيکو سبب کيږي؟
- ښښنه او پخلاينه څه ګټه لري؟
- آيا د يوې ستونزې د حل لپاره مشوره کوئ؟

انځورونو کې څه وينئ؟

فعاليتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې تمثيل کړي چې له پخلاينې وروسته کومه لاره غوره کړي چې پايښت ومومي.
- زده کوونکي دې تېربدنې او پخلاينې په هکله يوه جمله وليکي او نورو ته دې ووايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

انسانان سولې او پخلاينې ته اړتيا لري. په سوله او پخلاينه کې د انسان ټولې اړتياوې پوره کيږي. کله چې د خلکو تر منځ دعوه رامنځ ته شي ښه راتلونکې نه لري. مثلاً دوه ورونه يادوه خويندې چې د زيات وخت لپاره يو بل ته په غوسه وي او يو له بل سره خبرې نه کوي په پای کې دواړه ستومانه کيږي او د دواړو د خپگان سبب گرځي نو بايد د هغوی د پخلا کيدو لپاره کوښښ وشي چې قهر يې په سوله او پخلاينه بدل شي. پخلاينه هغه وخت دوام لري چې تيريدنه او درناوی په کې مراعات شي.

پوښتنې:

- آيا چاته مو ښښنه کړې؟
- ښښنه او پخلا کيدل څه گټه لري؟
- کوم شيان د هميشنۍ پخلاينې سبب کيږي.

کورنۍ دنده:

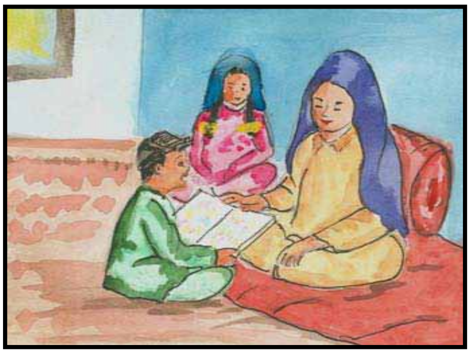

زده کوونکي دې د ښښنې په باره کې يوه جمله وليکي خپلو دوستانو ته دې د پخلاينې او تيريدنې د ښيگڼو په هکله کيسې وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دولسم لوست:

د لومړي فصل لنډيز

موخه: زده کوونکي به د فصل د لوستونو غټ ټکي او مفاهيم وويلی شي، او په خپل ورځنی ژوندانه کې به يې عملي خواوې پيدا او ځان ورسره عادت کړي.

پوښتني:

- سوله ييز ژوند څه ګټه لري؟
- ولې د خپل حق په اخيستلو کې کوښښ وکړو؟
- کله مو فکر کړی دی چې ستونزه څنګه پيدا کيږي؟
- د ستونزې د حل په باره کې څه فکر کوئ؟
- پخلاينه او د سولې لار څه ګټه لري؟

انځورونو کې څه وينئ.

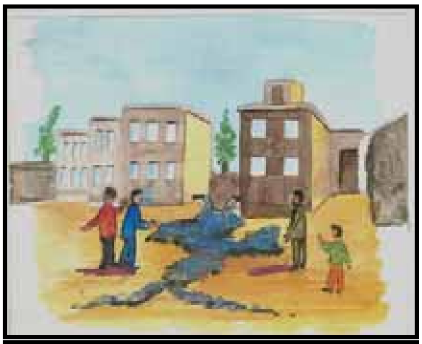

فعاليتونه:

له زده کوونکو وغواړئ چې ددې فصل د لوستونو له مفاهيمو څخه يې کوم عملي کړي دي او څومره ګټور ثابت شوي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

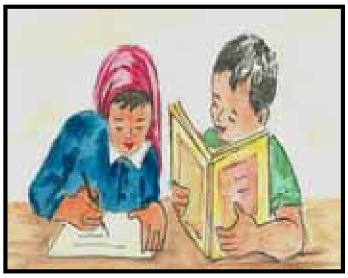

موږ هلكان او نجونې چې خپل ټول درسونه لولو، كوښښ كوو چې هغه په خپل ورځني ژوند كې عملي كړو. بايد د خپل حق په غوښتلو كې اخلاقي زړورتيا ولرو او ښه فكر وكړو چې د قهر ځواب په قهر ور نه كړو او سوله ييز چلند غوره كړو چې وكړى شو په سوله او دوستۍ كې ژوند وكړو.

پوښتنې:

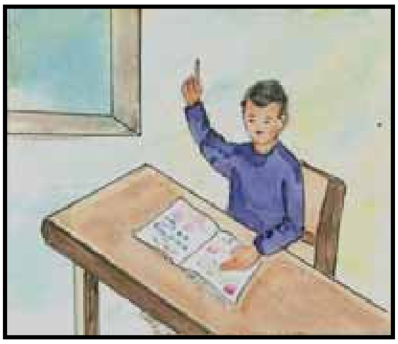

- ولې زړور واوسو؟
- د ستونزو د حل لپاره څه وكړو؟
- سوله او پخلاينه څه ګټه لري؟
- آيا كله مو په ژوند كې خپل حق غوښتلى دى؟

كورنۍ دنده:

زده كوونكي دې د هغو لوستو نو په هكله چې يې لوستلي خپلو كورنيو ته كيسه وكړي او د هغوي خبرو ته دې غوږ كيږدي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیارلسم لوست

دوهم فصل

شکر ایستل

موخه: زده کوونکي به مننه او په نعمت شکر ایستنه وپېژني او هغه د خپل عادت یوه برخه وګرځوي.

پوښتنې:

- ویلي شئ چې خدای ج موږ ته څه شیان راکړي دي؟
- که چېرې چا له تاسو سره نیکي کړې وي څه ډول له هغه څخه مننه کوئ؟
- دیو چا د نیکۍ په مقابل کې مننه د څه شي سبب کیږي؟

په انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- له زده کوونکو وغواړئ چې په خپلو ګروپونو کې د خدای ج د نعمتونو لست جوړکړي او خپلو تولګیوالو ته یې ووایي.
- زده کوونکي دې د یو چا له خوا د مرستې او مهربانۍ له امله د مننې په باره کې یوه جمله ولیکي او خپلو ټولګیوالو ته دې ووایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

د ښو کارونو سرته رسول د دې سبب کیږي چې مورږ با ادب او د ښو اخلاقو لرونکي ماشومان وپېژنو.

خدای(ج) مورږ ته سالم جسم، سترګې، غوږونه، مغز او نور نعمتونه راکړي دي چې ښه فکر وکړو، ووینو او نیك کارونه وکړو. باید د خدای(ج) د نعمتونو شکر وباسو او له هغه چا څخه چې مورږ ته نېکه لاره ښیي مننه وکړو او تل باید حق پېژندونکي او مهربان اوسو.

پوښتنې:

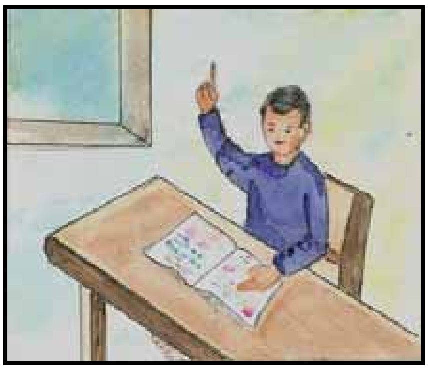

- که چېرې مورږ د یو چا له نیك کار څخه مننه ونه کړو څه کیږي؟
- د پلار، مور، خور، ورور، دوستانو، اوبو، هوا او هېواد له درلودلو څخه چې د خدای(ج) له نعمتونو څخه دي څه ډول قدرداني کوئ.

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د خدای(ج) د نعمتونو په باره کې د خپلو میندو او پلرونو په مشوره څو کرښې په خپلو کتابچو کې ولیکي او خپلو ټولګیوالو ته دې ووایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوارلسم لوست: **خير رسول**

موخه: زده کوونکي به د خير رسولو ارزښت، ښه او مثبته مفکوره وپېژني او په ورځني ژوند کې به يې د خپل عادت يوه برخه وګرځوي.

پوښتنې:

- د نورو په باره کې د خير رسول څه ګټه لري؟
- که چېرې څوک د خراب چلند په مقابل کې ښه چلند وکړي څه به وشي؟

په انځورونو کې څه وينئ.

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپو کې تمثيل کړي چې يو پوه خو لږ څه معيوب هم صنفي لري، درې نور کسان ورسره مرسته کوي او هغه ته نيك فكر وركوي.
- زده کوونکي دې په خپل منځ کې خبرې وکړي چې څه ډول خپلو هم صنفيانو ته چې غيرحاضري ولري لارښوونه وکړي چې په راتلونکي کې غير حاضري و نه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ.

د انسان له ښو عادتونو څخه يوهم خپل ځان او نورو ته د خير رسول دي د ښو اشخاصو په هکله فکر کوي. د نورو د ښو کارونو قدر کوي او د چا سپکاوی نه کوي.
د ښو کارونو په سرته رسولو کې کوښښ کوي. خير رسوونکي شخص سره څوك کينه نه لري درناوی يې کوي او د هر چا خوښيږي.

پوښتنې:

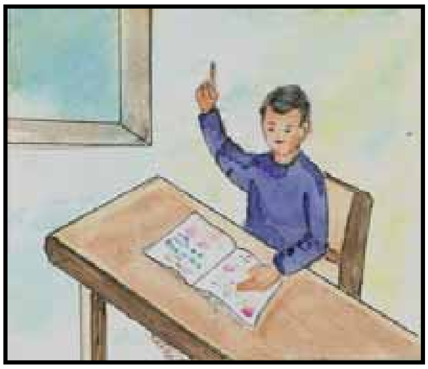

- نورو ته خير رسول څه ګټه لري؟
- خير رسوونکی او بې خيره شخص څنګه پيژنئ؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د خير رسولو په باره کې د خپلو ميند و او پلرونو په مشوره څو کرښې وليکي او خپلو ټولګيوالو ته دې ووايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځلسم لوست: خوشبیني او بد بیني

موخه: زده کوونکي به د خوشبینۍ په اهمیت او د بد بینۍ په زیانونو باندې پوه شي او توپیرېې وکړي شي.

پوښتنې:

- په ورځني ژوند کې خوشبیني څه ګټه لري؟
- بد بیني څه زیانونه لري؟
- څنګه ژوندانه ته خوشبین کېدلای شو؟

په دې انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې تمثیل کړي چې دوه تنه چې بد بین دي او د چا په خوښۍ نه خوښیږي همیشه خپه وي.

دوه تنه نور چې خوشبین دي او دوستانه چلند لري د خلکو په خوښۍ خوښیږي، تل خوشحال وي. وروسته دې نور زده کوونکي نظر ورکړي چې کوم چلند غوره دی.

- زده کوونکي دې د خوشبینۍ او بد بینۍ چلندونه لست کړي د هغوی ښېګڼې او بدۍ دې خپلو ټولګیوالو ته ووایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

انسان باید خوشبین اوسي. خوشبیني انسان په حال او راتلونکي کې هیله من کوي. بد بین اشخاص همېشه خپه پریشان او کمزوري وي. د چا په خوښی نه خوښېږي. هر څه ورته بد معلومېږي، تل د زیان رسولو په فکر کې وي. بدبین اشخاص هېڅکله دوستان نشي پیدا کولی.

پوښتنې:

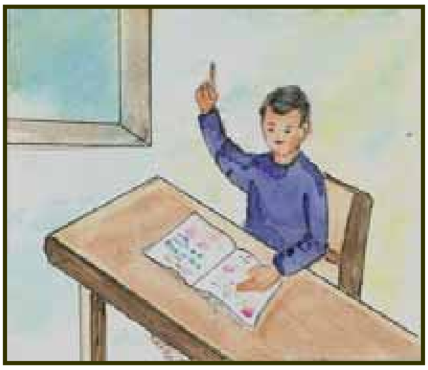

- ولی تل خوشبین او امیدوار و اوسو؟
- ولی بد بیني د انسان د نا امیدی او نا هیلی سبب کېږي؟
- د نورو په هکله خوشبیني څه ګټه لري؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د خپل لوست په باره کې د خپلې کورنۍ غړو ته کیسه وکړي. د خوشبینۍ او بد بینۍ په هکله دې د هغوی نظر را واخلي او خپلو ټولګیوالو ته دې ووایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپاړسم لوست

ښه شخص

موخه: زده کوونکي به د ښه شخص ځانګړتیاوې و پیژني او دښو اشخاصو پیروي به وکړي.

پوښتنې:

- ښه شخص کومې ځانګړتیاوې لري؟
- د یو خراب شخص د څو ځانګړتیاوو نومونه واخلئ؟
- نورو ته ازار ورکول څه بدي لري؟

وواېئ په دې انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- یو ګروپ زده کوونکي دې د یو ښه شخص ځانګړتیاوې ولیکي؟
- یو ګروپ زده کوونکي دې د یو خراب شخص ځانګړتیاوې ولیکي؟
- د هر ګروپ استازي دې خپل لست شوې ځانګړتیاوې وواېي او زده کوونکي دې هغه پرتله کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویې لولئ او مفهوم ترې واخلئ:

زه تل د ښو خلکو خبرو ته غوږ ږدم. د خپلو ستونزو د حل لپاره له هغوی څخه مشورې اخلم او په ورځني ژوند کې له هغو څخه پیروي کوم. داسې کار نه کوم چې خلک را ته خراب شخص ووايي. چا ته ازار نه رسوم او چا ته کنځلې نه کوم. د خپل مور او پلار او استاذ درناوی کوم، خبرې یې نه قطع کوم کوښښ کوم چې نیک کارونه وکړم او خلک مې د یوه ښه شخص په توګه وپیژني.

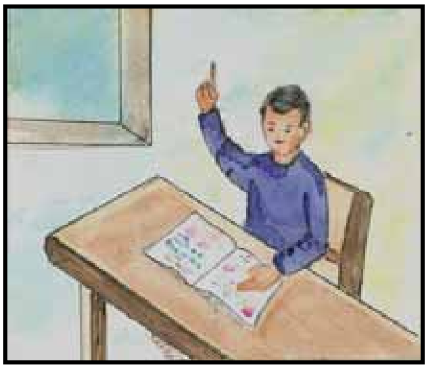

- څه وکړم چې یو ښه شخص شم؟
- ولې د ښو کارونو د سرته رسولو لپاره هڅه کوئ؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د هغه څه په باره کې چې له لوست څخه یې زده کړې دي په خپلو کتابچو کې څو کرښې ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوو لسم لوست

ښه اخلاق

موخه: چې زده کوونکي له نیکو اخلاقو سره اشنا شي او په ټولنه کې د ښو اخلاقو ارزښت وپیژني.

پوښتنې:

- زموږ په ټولنه کې ښه اخلاق او سم چلند څه ګټه لري؟
- څوک د ښو اخلاقو لرونکي بللی شو؟
- رښتیا ویل او رښتینی عمل انسان څه ډول معرفي کوي؟

وواییئ چې په انځورونو کې څه وینئ.

فعالیتونه:

- ○ زده کوونکي دې په ګروپونو کې داسې یو شخص تمثیل کړي چې ښه اخلاق لري.
- ○ زده کوونکي دې په اړوند ګروپونو کې د ښو اخلاقو په باب خبرې وکړي.
- ○ زده کوونکي دې په ګروپونو کې بحث وکړي چې کوم شخص ته د ښو اخلاقو خاوند ویلی شو.

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

انسان باید د ښو اخلاقو څښتن وي چې خلک يې دوست و بولي او په ورځني ژوند کې ورباندې باور وکړي. هغه څوک چې ښه او نيک اخلاق لري ټول خلک يې عزت او درناوی کوي.هغه کسان چې ښه اخلاق نه لري خلک يې درناوی نه کوي او باور پرې نه لري. دښو اخلاقو خاوند تل رښتيا وايي او مشرانو ته درناوی کوي او دغه راز په کوچنيانو مهربانه وي.

پوښتنې:

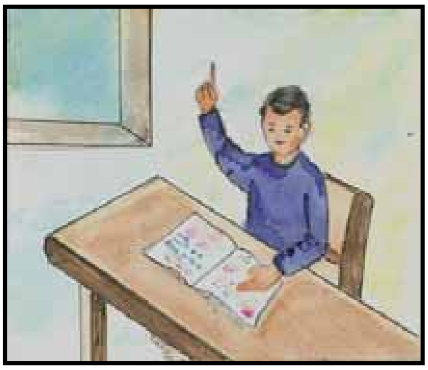

- دښو اخلاقو ځانګړتياوې کومې دي؟
- کوم خلک د درناوي وړ دي؟
- کوم خلک په ټولنه کې دوستان لري؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د لوست د موضوع په باره کې د کورنۍ له غړو سره کيسه وکړي او د ښو اخلاقو په باره کې دې يوه جمله وليکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتلسم لوست

ځان او نورو ته درناوی

موخه: زده کوونکي په ورځني ژوند کې ځان او نورو ته د درناوی په ارزښت پوه شي.

پوښتني:

- څرنګه د نورو درناوی وکړو؟
- څه شی د دې سبب کېږي چې نور ستاسې درناوی وکړي؟
- تر اوسه پورې مو کوم کارونه کړي دي. چې نور له تاسو څخه خوښ شوي دي؟ ا

وواياست چې په انځورونو کې څه وينئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې خبرې وکړي چې کوم کارونه یو شخص د درناوي وړ ګرځوي.
- زده کوونکي دې په ګروپونو کې تمثیل کړي چې بد کاره خلک څه ډول په خلکو کې خپل باور له لاسه ورکوي او نور زده کوونکي دې د تمثیل په باره کې نظر ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ:

د دې لپاره چې د نورو له خوا مو درناوی وشي باید د نورو خلکو درناوی وکړو. ځان ته د درناوي یوه لاره خپلې روغتیا او پاکوالي ته پاملرنه، لویانو ته درناوی، ښه اخلاق لرل، له ټولګیوالو او نورو سره ښه چلند دی.

د خپل مور او پلار، ښوونکو او د نورو د ښو خبرو اوریدل او په هغو باندې عمل کول په حقیقت کې نورو ته درناوی دی.

پوښتنې:

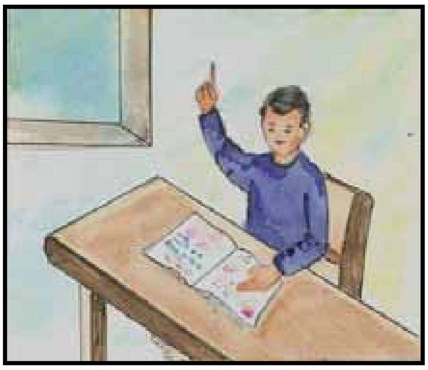

- ولې نورو ته درناوی کوو؟
- نورو ته درناوی څه ګټه لري؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې دخپلې کورنۍ په مرسته د لوست د سرلیک په باره کې یوه جمله ولیکي او په ټولګي کې دې ووایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نولسم لوست

د نورو قدر کول

موخه: زده کوونکي به په ځان کې له نورو څخه د مننې روحیه پیاوړې کړي او په ورځني ژوند کې به یې په ارزښت پوه شي.

پوښتنې:

- که چېرې ستاسو یو نیک کار د مننې سبب شي څه احساس درته پیدا کېږي؟
- آیا د یوه دوست له ښه کار څخه منته کوئ، ولې؟

ووایئ چې په انځورونو کې څه وینئ

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ټولګي کې تمثیل کړي چې یو ښوونکی صاحب د یو پاک با ادبه او ښې حاضرۍ لرونکي زده کوونکي څه ډول قدر کوي او هغه هڅوي.
- زده کوونکي دې په ګروپونو کې کیسه وکړي چې کوم کارونه یې پلار، مور او ښوونکي ته د منلو وړ دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویي لولئ او مفهوم تري واخلئ

که چېرې یو انسان ښه او نیک کار وکړي د ټولو خلکو له خوا یې درناوی کېږي او ټول یې دوست بولي خو هغه چې بد کارونه کوي خلک ورباندې بد وایي. داسې کسان دوستان نه لري. دغه راز که یو زده کوونکی ښه حاضري ولري او خپله کورنۍ دنده په ښه توګه سرته رسوي او خپل لوستونه هره ورځ وایي د خپل پلار او مور او ښوونکو له خوا یې ستاینه کېږي او د هغه قدر داني کوي.

پوښتنې:

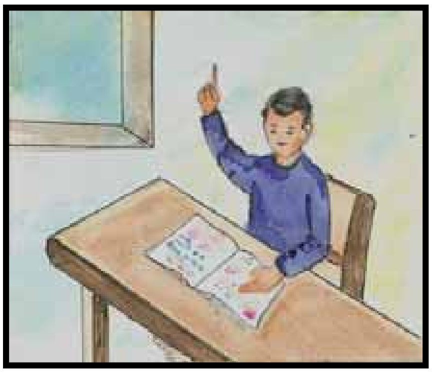

- آیا کله د یو دوست له خوا ستاسو قدر داني شوی ده او د څه په هکله؟
- کله چې ستاسې د دوست قدرداني وشي آیا تاسې هم خوشحالېږئ او د هغه قدر کوئ که څنګه؟
- ستاسو د ښه کار په ستایلو سره غواړئ چې نور ښه کارونه وکړي؟

کورنۍ دنده:

- زده کوونکي چې کومه موضوع زده کړې د هغې په باره کې دې د خپلې کورنۍ له غړو سره خبرې وکړي او دهغو خبرو ته دې غوږ کېږدي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نظر ورکول

موخه: زده کوونکي به پوه شي چې ښه نظر د هڅونې، پر مختګ او دوستۍ سبب ګرځي. بې ځایه نظریې او انتقادونه د سر دردۍ او وروسته والي سبب کیږي.

پوښتنې:

- کله مو د څه په هکله ښه نظر ورکړی دی؟
- که چیرې څوک ستاسو د ښه کار په هکله خراب نظر ورکړي په تاسو څه ډول اغیزه کوي؟
- کله مو د چا ښه نظر رد کړی دی؟

وایې چې په انځورو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې تمثیل وکړي چې څه ډول د یو بل ښه انتقاد مني؟
- زده کوونکي دې په اړوند ګروپونو کې د ښو او بې ځایه انتقادونو په هکله بحث وکړي. د ښه والي او بد والي په باره کې دې خپلو ټولګیوالو ته خبري وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

که چېرې وغواړو چې ښه او بريالى ژوند ولرو بايد دخپلو دوستانو ښو نظريو ته غوږ کېږدو او بيا نظر ورکړو. دټولو مهمه داده چې ديو بل نظر يې واورو، ځکه چې بې ځايه انتقادونه او نظريې دوستي له منځه وړي په داسې حال کې چې ښه او جوړوونکي انتقادونه او نظر يې په ورځني ژوند کې زموږ داصلاح او پرمختګ سبب کېږي.

پوښتنې:

- کله مو دچا ښې نظريې او انتقادونه منلي دي؟
- په خپلو کړو او وړو کې څه ډول ښه بدلون راوړلی شئ.
- که چېرې زموږ انتقاد د ملنډو لپاره وي د څه سبب ګرځي؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې په دې هکله چې ښه او ګټور انتقادونه څه ډول دټولني دپرمختګ سبب ګرځي له خپلو کورنيو سره خبرې وکړي دهغوی نظريې دې واوري او په ټولګي کې دې يې واوروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوويشتم لوست له نورو سره ښه چلند کول

موخه: زده کوونکي به په نیک چلند بانديې پوه شي او په ورځني ژوند کې به دهغه په ارزښت وپوهېږي.

پوښتنې:

- تراوسه مو دچا د بد چلند په وړاندي ښه چلند کړي دی؟ او په څه کې؟
- تراوسه په چا بانديې په غوسه شوی یاست او ولې؟
- دنورونه د ښه او نیک چلند په وړاندي مو کله د هغو قدرداني کړې ده؟

ووايي چه په انځورونو کې څه وینئ.

فعالیتونه:

- دوه زده کوونکي دې په گروپ کې تمثیل کړي چې یو د بل کتاب او کتابچه یې بې له اجازې اخیستي وي او دوهم زده کوونکی پرته له دې چې ټولګیوال یې خپه شي څه ډول نیک چلند ورسره کوي.
- له زده کوونکو څخه وغواړئ چې په ځانګړي توګه ووايي چې که چېرې څوک دهغوی په وړاندی ناوړه چلند وکړي، دوی یې په مقابل کې څه ډول عکس العمل ښکاره کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

مور باید له خپلو ټولګیوالو اونورو سره ښه چلند وکړو. که چېرې له چا څخه بده خبره واورو او یا زمونږ په وړاندې بد کار وکړي باید حوصله وکړو. هېڅکله دانتقام یا بدې خبرې په فکر کې ونه اوسو ځکه چې د همېشنۍ دښمنۍ سبب کیږي کله چې پوه شو چې پلار، مور، خور او یا مشر ورور په مونږ باندې په قهر وي باید په آرامۍ سره دقهر پوښتنه ترې وکړو که چېرې له مونږ څخه په یوه ناوړه کار خپه شوي وي له هغو څخه ښننه وغواړو او دنیکو کارونو دکولو ژمنه ورسره وکړو.

پوښتنې:

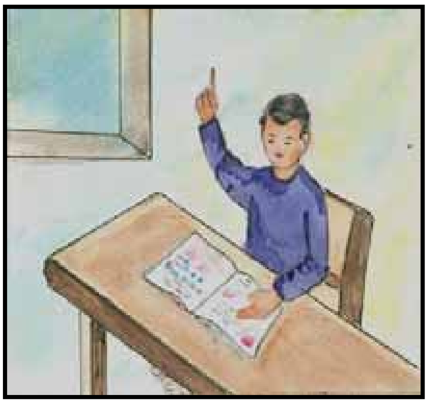

- آیا کوښښ موکړې دی چې له نورو سره ښه رویه ولرئ؟
- که چېرې څوک له مونږ سره بده رویه وکړي په وړاندې یې څه وکړو؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې دنیک چلند په هکله یوه جمله په خپلو کتابچو کې ولیکي او خپلو ټولګیوالو ته دې یې وواېي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ویشتم لوست

په ځان او نورو مهرباني

موخه: زده کوونکي به په ځان او نورو د مهربانۍ او ترحم په ګټو پوه شي او په ورځني ژوند کې به يې عملي کړي.

پوښتنې:

- آیا کله مو دچا سهوه بښلې ده ؟
- په نورو ترحم څه ګټه لري؟
- په نورو له ترحم کولو څخه درته څه احساس پیدا شوی؟

ووایئ چه په انځورونو کې څه وینئ.

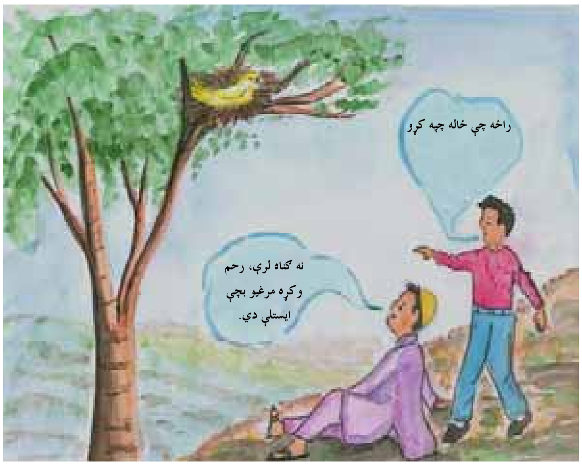

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې د درې ورونو تمثیل وکړي.
- دوه ورونه په کور کې په ګوګړو، برقي سیم او ساکټ ساعت تیري (مستي) کوي.
- دریم ورور ورته وایي چې په ځان او کورنۍ رحم وکړئ! په خطرناکو شیانو ساعت تیري د خطر سبب کیږي. ستاسو دوجود او کور دسوځېدو سبب کیږي.
- زده کوونکي دې په ګروپونو کې هغه ټکي چې په دوی او نورو د ترحم سبب کیږي لست کړي او د ټولګي په وړاندې دې ولولي.

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

کله چې يو کار سرته رسوو يا خبرې کوو بايد ښه فکر وکړو چې تېر وتنه را څخه ونشي. په تېروتنه کې دوستان خپه کيږي او پخپله شرميږو.
بايد کوښښ وکړو چې هېڅکله چاته ضرر ونه رسوو. په کوچنيانو او زړو رحم وکړو او هم په خپل ځان رحم وکړو. دبرق سيم، څيرووونکو شيانو او ناپيژندل شوو شيانو ته لاس ونه غځوو چې زمونږ او نورو د مرګ سبب کيږي. هېڅکله بايد چاته بده لاره ونه ښيو او دنورو د بدو کارونو پيروي ونه کړو.

پوښتنې:

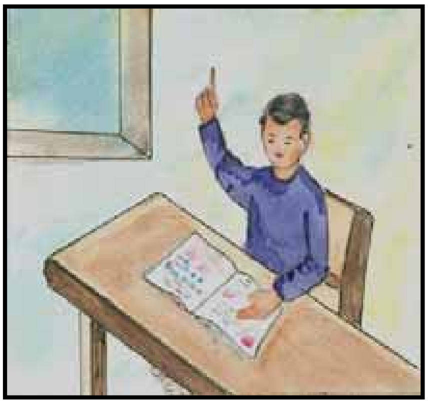

- څه ډول په ځان رحم او زړه سوی وکړو؟
- څه ډول په نورو رحم او ور سره مرسته وکړو؟
- که زموږ له يوه دوست څخه تېروتنه وشي له هغه سره څه وکړو؟
- د يوې تيروتنې د اصلاح په باره کې د چا خبرو ته غوږ نيول څه ګټه لري؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د لوست د موضوع په اړوند له خپلې کورنۍ سره کيسه وکړي. په ځان او نورو د رحم د ښېګڼې په هکله دې يوه جمله په خپلو کتابچو کې وليکي او په ټولګي دې ووايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروېشتم لوست

صبر او حوصله

موخه: زده کوونکي به پوه شي د ستونزو په وخت کې صبر او حوصله ولري.

پوښتنې:

- څه وخت له صبر او حوصلې څخه کار واخلو؟
- د ستونزو په وخت کې صبر او حوصله څه ګټه لري؟
- څرنګه کولای شو چې د ستونزو په وخت کې خپل ټولګیوال صبر او حوصلې ته وهڅوو؟

وواېئ چې په انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- یو زده کوونکی دې تمثیل وکړي چې د ستونزو په وخت کې څه ډول له زغم او صبر څخه کار واخلي.
- یو بل ګروپ دې د بې صبرۍ نتیجه چې د جګړې سبب کېږي تمثیل کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ!

غم او مصيبت د خداى (جل جلاله) له لوري وي او هر څوک په غم کې خپه کېږي. په داسې وخت کې انسان بايد هېڅکله خداى (جل جلاله) هېر نه کړي. د خداى (جل جلاله) مهربانۍ يادې کړي او له صبر او حوصلې څخه کار واخلي. د ستونزو له منځه وړلو په برخه کې بايد له دوستانو څخه مرسته وغواړي او بدې خبرې و نه کړي. دغه راز نور کسان هم د غم او ستونزو په وخت صبر او حوصلې ته وهڅوي.

پوښتنې:

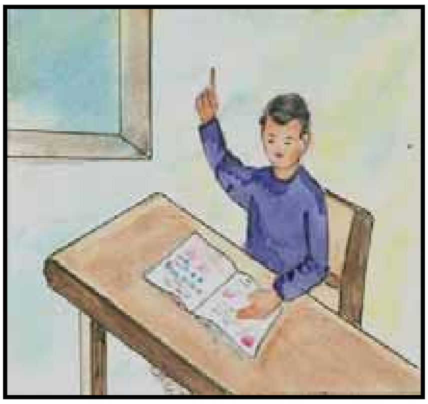

- څه ډول کولی شو خلکو ته په مصيبت کې ډاډ ور کړو؟
- له ستونزو سره د مخامخ کېدو په وخت کې څه وکړو؟
- په ناوړو پېښو کې له چا څخه مرسته غوښتلی شو؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د درس د موضوع په باره کې د کورنيو له غړو سره خبرې وکړي او د هغوی نظر يې دې ترلاسه کړي او دصبر او حوصلې په باره کې دې جمله جوړه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورويشتم لوست: د نورو خبرو ته غوږ نيول

موخه: زده کوونکي به د نورو خبرو ته د غوږ نيولو په ارزښت پوه شي.

پوښتنې:

- کله چې څوک خبرې کوي څه وکړو؟
- د نور خبرو ته په کلکه غوږ نيول څه ګټه لري؟
- کله چې خبرې کوو له نورو څخه څه هيله ولرو؟

وواياست چې په انځورونو کې څه وينئ؟

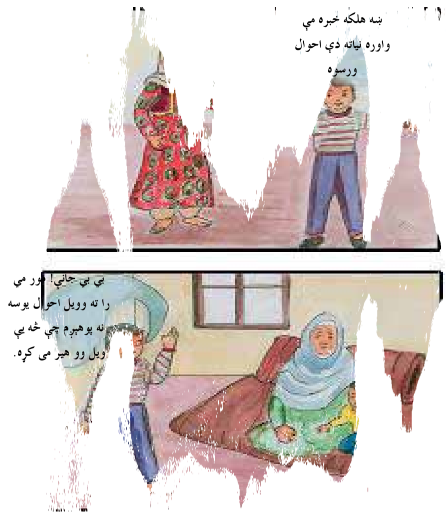

فعاليتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې تمثيل کړي چې څه ډول د نورو خبرو ته په پاملرنه او درناوی سره غوږ ونيسو.
- زده کوونکي دې په ګروپونو کې د نورو خبرو ته د غوږ نيولو پر ګټو خبرې وکړي هغه دې لست کړي او خپلو ټولګيوالو ته دې په لوړ اواز وواييي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویې لولئ او مفهوم ترې واخلئ!

کله چې څوک خبرې کوي باید غوږ ورته ونیسو بنه ورته وګورو چې په هدف او مطلب یې پوه شو. کله چې په خبرو پوه شو خبرې ورسره کولی شو او خبرو ته یې ځواب ورکولی شو.

او که چېرې یې خبرې دلېږدونې له پاره وي کولی شو نوروته یې ولېږدوو او له غلط فهمۍ سره مخامخ نشو. دخبرو په بنه اورېدلو سره په مطلب بنه پوهېږو او ګټه ترې اخیستلای شو. مونږ دا خبرې قطع نه کړو او دخبرو په اورېدلو کې بلې خواته متوجه نشو او هم باید دخبرو کولو لپاره وار ونیسو او د خبرو په جریان کې دمتقابل درناوي مراعات وکړو.

پوښتنې:

- څنګه کولی شو چې په غور سره واورو؟
- په غور غوږ نیول څه ګټه لري؟
- که چېرې څوک ستاسو خبروته غوږ ونه نیسي څه احساس درته پیدا کیږي؟
- دخبرو اورېدو په وخت بل خواته پام اړول څه زیان لري؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د نورو خبرو ته د غوږ نیولو په هکله د کورنۍ د غړو سره بحث وکړي.

دبنه غوږ نیولو په باره کې دې یوه جمله ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه ویشتم لوست د اختلافونو په باره کې مفاهمه

موخه: زده کوونکی به د اختلافونو په له منځه وړلو کې د مفاهیمې پر ارزښت باندې پوه شي او په ورځني ژوند کې به ترې ګټه واخلي.

پوښتنې:

- آیا کله مو له چاسره په کومه برخه کې دنظر اختلاف پیدا شوی؟ د څه شي په باره کې؟
- کله مو د نظر د اختلاف دحل لپاره له چاسره مفاهمه کړې ده؟

انځورونو کې څه وینئ

فعالیتونه:

- زده کونکي دې په یوه څلور کسیزه ګروپ کې د نظر د اختلاف په باره کې تمثیل وکړي چې د یوه لوست دموضوع په باره کې دهغوی تر منځ موجود دی څه ډول یې له منځه وړئ؟
- زده کونکي دې په ګروپونو کې خبری وکړي چې د اختلافونو موجودیت د څه شي سبب کیږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم يې واخلئ!

مفاهمه او مذاکره دستونزو د حل لپاره ضروري ده.

ديوه اختلاف دحل لپاره بايد متقابل درناوی وشي او نظر يې په وار سره واوربدلی شي.

داسې نظر او پرېکړه دې عملي شي چې د ټولو لپاره ګټوره وي چې د دشمنۍ او نابرابرۍ مخه ونيول شي او د دوستۍ زمينه برابره شي.

پوښتنې:

- کله مود يوې مسألې د حل لپاره مفاهمه کړې ده؟
- که د ځينو مسايلوپه باره کې مفاهمه ونه کړو څه به وشي؟
- د مفاهمې په وخت کې د موافقې دلاسته راوړلو لپاره بايد کوم ټکي په پام کې ونيسو؟
- ديوې مسألې په باره کې موافقه او جوړښت څه ګټه لري؟

کورنۍ دنده:

زده کونکي دې ديوه اختلاف په باره کې دمفاهمې په ښه والي له خپلو ميندو او پلرونو سره خبرې وکړي او دهغوی نظريې دې په ټولګي کې ووايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږویشتم لوست　　　　د دویم فصل لنډیز

موخه: زده کوونکي په خپل ورځني ژوند کې د دی فصل له زده کړو څخه ګټه واخلي.

پوښتني:

- کله مو د خدای (جل جلاله) دنعمتونو په باره کې او یا هم د خپل ټولګیوال دنیکۍ په مقابل کې شکر ایستلی دی؟
- کوم شیان مو په ژوند کی خپه کوي؟
- دځان په باره کې دنورو خوشبیني څه ډول ترلاسه کولی شو؟
- دنورو خبروته غوږ نیول او پوره پاملرنه څه ښه والی لري؟
- د یو بل قدرداني څه مفهوم لري آیا کله مو څوک ستایلی دي؟
- ښه شخص کومې ځانګړتیاوې لري؟

ووایئ چې پدی انځورونو کې څه وینئ؟

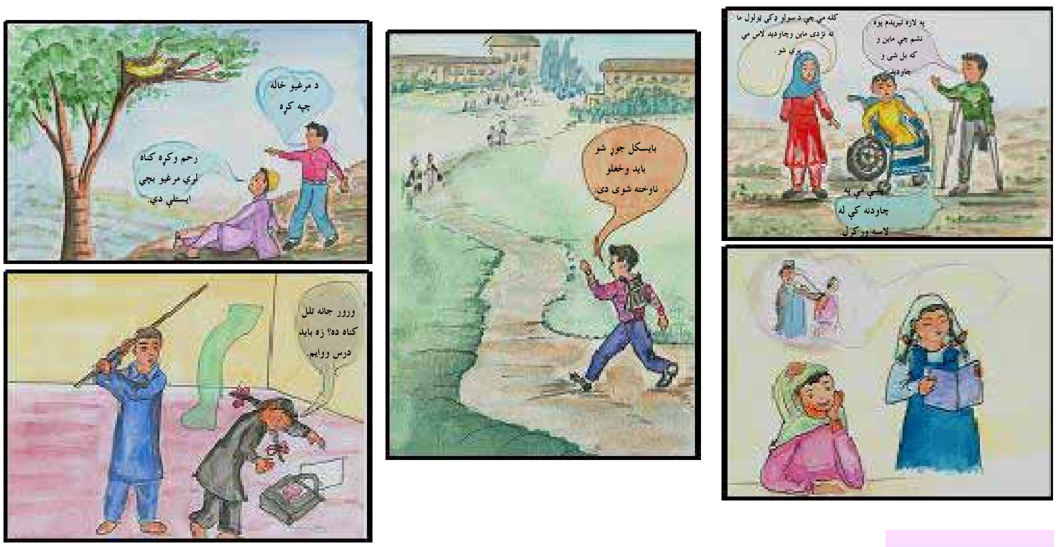

فعالیت:

- د لوستونو په شمېر دې زده کوونکي په ګروپونو وویشل شي او هر ګروپ دې د یوه لوست په باره کې بحث او خبرې وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وېي لولئ او مفهوم ترې واخلئ!

مـورې زده کـوونکي ټـول هغـه موضـوعات چـې يادووپه ورځني ژوند کې يې پلي کوو.
تل خپل ځان اونورو ته درناوی لرو. غـواړو چې چاتـه ازار ونـه رسـوو. زيـار باسـو چـې خپـل اختلافونه د مفاهمې له لارې حل کړو. رښـتيا ، مينـه او ښـه فکـر خپـل عـادت وګرځـوو چـې د خلکو ترمنځ باور او محبوبيت پيدا کړو او ټول مو دوستان وبولي.

پوښتنې:

- هغه شيان چې د ځان او نورو لپاره غواړئ لست کړئ؟
- دستونزو د حل لپاره خوشبيني څه ګټه لري؟
- څرنګه کولی شئ چې ښه شخص واوسئ؟

کورنۍ دنده:

- زده کوونکي دې په دې هکله چې څرنګه ښه زده کړه کولی شي، يوه جمله وليکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریم فصل

اوه ویشتم لوست:

توده او سړه هوا

موخه: زده کوونکي به د هوا له تو دوخي او سوړوالي سره سم د لباس د اغوستلو په ارزښت پوه شي

پوښتني:

- ولی په ژمي کې زموږ یخني کیږي؟
- دژمي د سوړوالی په مقابل کی څه وکړو چې ناروغ نه شو؟
- د اوړي په ګرمی کې څه ډول له لمر څخه ځان وساتو ؟
- له هر موسم سره سم دلباس اغوستل څه ګټه لري؟

ووایئ چې په انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

زده کوونکي دې په ګروپونو کې مفاهمه وکړي چې:

دکومو ټکو په مراعاتولو سره له ناروغی او لمر وهني څخه ځان ساتلی شو؟

دکومو ټکوپه مراعاتولو سره د ژمي په سړه هواکې ځان تود ساتلی شو؟

هر موسم چې د زده کوونکو خوښیږي هغه دې رسم کړ ي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

يو کال څلور فصلونه لري. د پسرلي په موسم کې هوا معتدله وي، د اوړي په موسم کې هوا ډېره توده وي. په تاوده لمر کې ګرځېدل ناروغي او لمر وهنه رامنځته کوي. په دې موسم کې وجود د زياتو اوبلنو خوړو ته اړتيا لري او هم بايد له نازک او سپين رنګه لباسونو څخه کار واخلو.

د منې په موسم کې هوا نه ډېره توده وي او نه ډېره يخه، خو د ژمي په موسم کې هوا ډېره سړه وي په سړه هوا کې تګ راتګ د ناروغۍ سبب کېږي . نو لاژمه ده چې په دې فصل کې تو د لباس واغوندو له خولۍ دستکشو او جرابو څخه استفاده وکړو.

پوښتنې:

- کوم شيان په ژمي کې زموږ د ناروغۍ سبب کېږي؟
- کوم شيان په اوړی کې زموږ د ناروغۍ سبب کېږي؟
- څرنګه کولی شو چې په دې دوو فصلونو کې خپل ځان ښه وساتو؟

کورنۍ دنده:

- زده کوونکي دې د خپلو ميندو او پلرونو په مرسته وليکي چې په توده او سړه هوا کې له کومو لباسونو څخه کار واخلو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اته ویشتم لوست

د طبيعي پېښو خطرونه

موخه: زده کوونکي به طبيعي پېښو او د هغوی له خطرونو سره اشناشي او د دغو خطرونو په مقابل کې به ځانونه وساتي.

پوښتنې:

- دزلزلې اوسختو بادونو په باره کې څه پوهېږئ؟
- سیلابونه او سخت توفانونه څه زيانونه لري؟
- کله مو فکر کړی دی چې دزلزلې او سختو بادونو په وخت کې بايد چېرې ولاړ شئ؟
- د سخت توفان په وخت کې څرنګه ځان ساتلی شئ؟

په دې انځورونو کې څه وينئ؟

فعاليتونه:

- ټول ټولګی دې په درې ګروپونو ووېشل شي.
- لومړی ګروپ دې د سېلاب او زلزلې په باره کې خبرې وکړي او د هغو زيانونه دې نورو ته ووايي.
- دويم ګروپ دې دتوفان، تالندې او برېښنا په باره کی خبرې وکړي او د هغو زيانونه دې نورو ته ووايي.
- دريم ګروپ دې په خپل منځ کې خبرې وکړي، ودې وايي چې له دې پېښو څخه څنګه ځانونه وساتو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

زلزله ، سېلاب تالنده او برېښنا او سخت توفانونه له طبيعي پېښو څخه شمېرل کېږي چې د بشر لپاره زيات خطرونه رامنځته کوي. خو انسانان دغه خطرونه په پام کې نيسي په سختو توفانونو کې له کورونو څخه نه وځي د خپلو کورونو کړکۍ بندوي او د کړکيو د ښيښو لاندې نه ودرېږي.

پوښتنې:

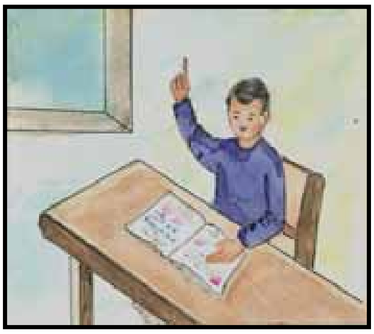

- دزلزلې په وخت چېرې پناه وړئ؟
- دسخت توفان په وخت کې څه کوئ؟
- دهوا له تودوخې او سړوالي څخه څنګه ځانونه ساتئ؟

کورنۍ دنده :

- زده کوونکي دې يوه طبيعي پېښه انځور کړي او د طبيعي پېښو په باره کې دې له خپلو ميندو او پلرونو سره خبرې وکړي. له هغوی دې وغواړي چې پدې هکله ورته کيسه وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهه ویشتم لوست   له حیواني ناروغیو څخه ځان ساتل

موخه: زده کوونکي به پوه شي چې ژوي هم ناروغه کیږي او له هغو سره تماس انسان ته د ناروغیو د لیږدېدو سبب کیږي او په دې ترتیب د ژویو د حفاظت په ارزښت پوه شي.

پوښتني:

- کوم کورني ژوي پیژنئ؟
- کله د یوکورني ژوي ناروغۍ ته متوجه شوي یاست؟
- ولې له لیوني او بازاري سپیو څخه ډډه کوئ؟
- څرنګه د ژوو د ناروغیو څخه ځان وساتو.؟

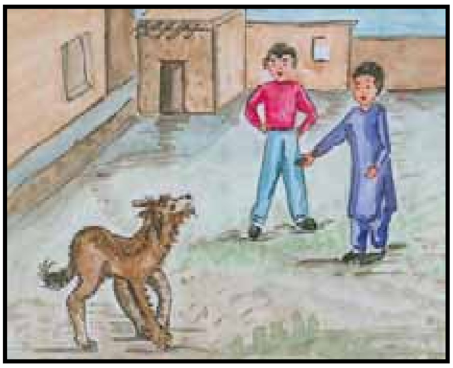

وواییځ چې په انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

فعالیتونه: زده کوونکی دې یو وحشي یا اهلي ژوی چې پیژني یې انځور کړي.
زده کوونکي دې پر پنځه کسیزه ګروپ کې له یو بل سره خبرې وکړي چې د ژوو له زیان څخه ځانونه څنګه ساتلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

ژوي ژوندي موجودات دي هغوی مهربانۍ ته اړتیا لري.
کورني ژوي دخپل ژوندانه دپایښت لپاره خوراک او مناسب ځای ته اړتیا لري چې ناروغ نشي.
ځني ژوي په کوخو اوکثافاتو کې له تګ راتګ او ګرځېدو څخه زیانمن او ناروغه کیږي. د ژوو ناروغي خطرناکه وي او ژر لېږدیږي.
موږ ته لاژمه ده چې ځان لري وساتو تر څو ناروغه نشو.

پوښتنې:

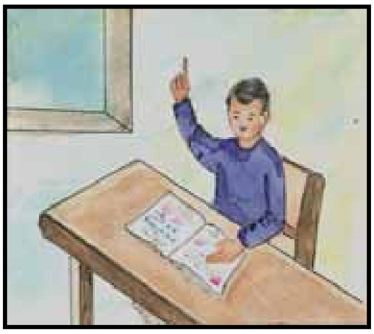

- که له ناروغه ژووسره مخامخ شوئ څه کوئ؟
- څنګه باید د کورني چرګ او سپي ساتنه وکړو؟
- څه ډول له حیواني ناروغیو څخه ځان ساتلی شئ؟

کورنۍ دنده:

دلوست دموضوع په اړه دخپلې کورنۍ له غړو سره کیسه وکړئ.
دحیواناتو دساتلو په باره کې یوه جمله ولیکئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیرشم لوست — په کور کې له خطرونو څخه ځان ساتل

موخه: زده کوونکي به په خپل کور او شاوخوا کې احتمالي خطرونه وپېژني او دداسې خطرونو څخه د خپل ځان دساتلو توانايي پيداکړي تر څو د پېښو مخنيوی وکړي.

پوښتنې:

- کوم شيان په کور کې د اورلګېدو سبب کېږي؟
- له بريښنايي سامان الاتو ساکټ او بريښنايي سيمونو سره ساعت تېري څه خطرونه لري؟
- د تېره چاقو، قيچي او مېخ سره ساعت تېری څه ډول ناوړه پېښې منځ ته راوړي؟
- دسر خلاصې څاه، بام او نړېدلو دېوالونو په شاو خوا کې ولې خطرونه وي؟

ووايئ چې په دې انځورونو کې څه شی وينئ؟

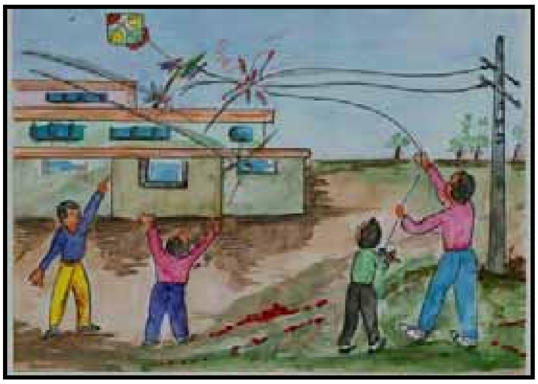

فعاليتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپ کې تمثيل وکړي چې له بريښنايي وسايلو او د تېرو څوکو شيانو سره بې احتياطي څه خطرونه لري؟
- زده کوونکي دې ووايي چې په کور کې له يوه خطر سره د مخامخ کېدو په وخت دهغه مخنيوی څنګه کولی شو.

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

زموږ په کورونو کې مختلف شيان موجود دي. که په احتياط سره ونه کارېږي زيات خطرونه رامنځته کيږي چې د مالي او ځاني زيانونو سبب کيږي.
بايد له ځان څخه کښته ماشومان پوه کړو چې د برېښنا ساکټ ته لاس اوږد نه کړي، ګاز، تېلو او جوش اوبو ته نږدې نشي او په کور کې له ناروغو کسانو سره تماس ونه لري. د هغو له قاشوغو او ګيلاس څخه استفاده ونه کړي. له دوړو خاورو او دلرګيو له دود ځان وساتي چې ناروغه نشي.
دغه راز دسر خلاصو ځاه ګانو او لويو ويالو تر څنګ لوبې ونه کړي.

پوښتنې:

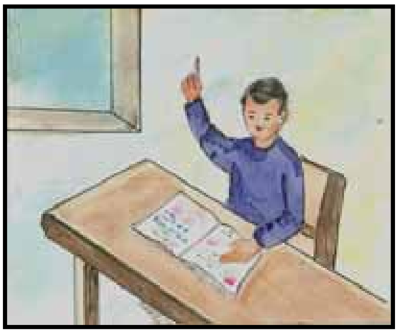

- ولې د کور له سامان او لوازمو څخه په احتياط استفاده وکړو؟
- که چېرې خطر احساس کړو څه وکړو؟
- له تېره څوکو وسايلو لکه بياتي، چاقو، مېخ او برېښنايي وسايلو څخه د کار اخستلو په وخت څه وکړو؟

کورنۍ دنده:

- زده کوونکي دې د احتمالي خطرونو په هکله مور او پلار ته کيسه وکړي.
- ودې وايي چې څه ډول ديوې پېښې مخه نيولی شو او ځان څنګه ساتلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ديرشم لوست

پر سرکونو باندې له خطرونو څخه ځان ساتل

موخه: زده کوونکي به له ترافيکي قوانينو او اشارو سره اشنا شي په واټونو باندې د تېرېدلو په وخت کې به له احتياط څخه کار واخلي، له موټر څخه د کښته کېدلو او پورته کېدلو په وخت کې به ځان وساتي.

پوښتنې:

- د واټونو تر څنګ پلې لارې مو ليدلې دي، له هغو څخه څه وخت ګټه اخلئ؟
- د هغو خطرونو نومونه واخلئ چې په سرکونو باندې يې احساسوئ؟
- موټر ته د پورته کېدلو په وخت کوم ټکي په پام کې نيسئ؟

څو ډوله ترافيکي نښې پېژنئ؟

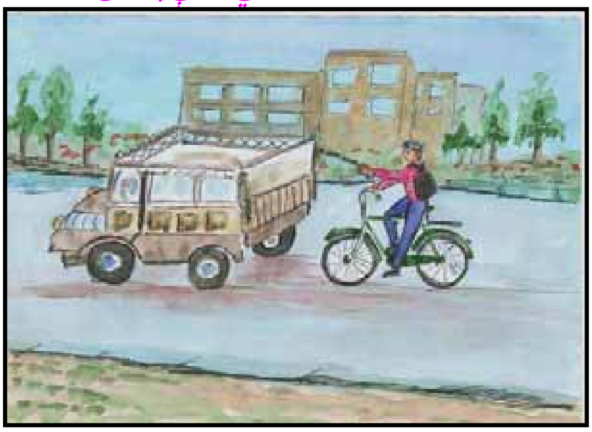

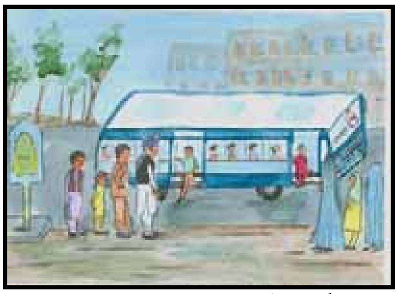

فعاليتونه:

- کومې ترافيکي نښې چې زده کوونکي پېژني هغه دې رسم کړي او نورو ته دې وښيي.
- زده کوونکي دې له منډې وهلو څخه د رامنځته شوو ترافيکي پېښو او په سرکونو باندې له توپ لوبې او کاغذ پرانې څخه رامنځته شوو خطرونو په باره کې خبرې وکړي. او خپل د سترګو ليدلی حال دې نورو ملګرو ته ووايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

په هر ځای کې ترافيک ځانګړي قوانين او نښې نښانې لري، کـه چېرې د پليو خلکو او موټر وانانو لـه خوا مراعات نـشي، زړه بوګنوونکی ترافيکي پېښې رامنځته کوي او ان چې د مرګ سبب ګرځي.

مورږ بايد په سرکونو باندی دپليو لارو پـه خطونو، دبس تم ځايونو او ترافيکي اشارو په باره کې معلومات ترلاسه کړو چې خپل ځانونه له ترافيکی خطرونو څخه وساتو.

پوښتنې:

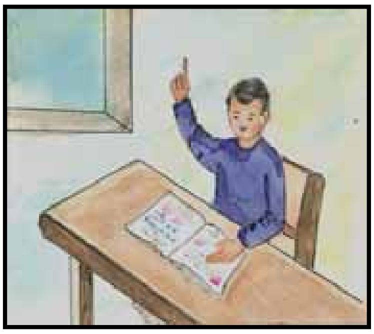

- تراوسه د ترافيکو له کومو ترافيکي قوانينو او اشارو سره اشنا ياست؟
- په سرکونو باندې ښويدل څه خطر لري؟
- ولې په يو بايسکل باندې درې تنه سپاره نشو؟

کورنۍ دنده:

زده کـوونکي دې د څـو ترافيکـي اشـارو انځورونـه وباسـي او خپـل مـور او پـلار تـه دې تشريح کړي.

د ترافيکي قواعدو پـه باره کې دې يـوه جمله وليکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه دیرشم لوست

د ماین او وسلو له خطرونو څخه ځان ساتنه

موخه: زده کوونکي به د وسلو او ماینونو له خطرونو سره اشنا شي او لویانو ته د شکمنو شیانو د رپوټ په ارزښت پوه شي.

پوښتنې:

- له وسلو او ماینونو سره لوبې څه خطر لري؟
- دلوبو سامان او یا نور شیان چې ستاسو نه وي او چېرې یې ووینئ څه کوئ ؟
- که چېرې ماین ووینئ له خطر څخه یې ځان څنګه ژغورئ او څوک خبروئ ؟

ووایئ چې پدې انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې تمثیل کړي چې له ناپېژندل شوو شیانو او وسلو سره لوبې څه خطرناکه پېښه رامنځته کوي؟
- زده کوونکي دې په انفرادي توګه ووایي که چېرې یو شی شکمن وي څه باید وکړو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

په جنګ ځپلو سيمو کې په ځمکه کې ماينونه، ناچاودلي مواد، تخريب شوي ټانکونه او موټرونه موجود وي.
پداسې سيمو کې تګ او ساعت تيري اويا د داسې ټانکونو له پاسه پورته کېدل ډېر خطر لري، ځکه چې ناچاودېدلي مواد او ماينونه په کې موجود وي د مړينې، معلولېدو او معيوبېدو سبب کيږي. بايد تل له داسې خطرونو څخه ځان وساتو او په ليدو يې مشرانو ته رپوټ ورکړو.

پوښتنې:

- ولې په ورانو او تخريب شوو ځايو کې لوبې ونه کړو؟
- له وسلو سره لوبې څه خطر لري؟
- که چېرې په يو ځای کې نا پيژندل شوې شی ووينئ څه کوئ؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې دماين، ناچاودېدلو موادو او وسلو د خطرونو په باره کې درې جملې وليکي او د کورنۍ له غړو سره دې په دې اړوند خبرې وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دري دیرشم لوست

دغیر صحي اوبو له خطرونو څخه ځان ساتل

موخه: زده کوونکي به د څښلو صحي او غیر صحي اوبو توپیر وکړي او د غیر صحي اوبو خطرونه به وپیژني.

پوښتنې:

- دڅښلو لپاره له کومو اوبو څخه استفاده کوئ؟
- ستاسو په نظر د سر خلاصو تښتو (بیت الخلا) ته د نږدې څاګانو اوبه څه ډول دي؟
- غیر صحي اوبه د روغتیا لپاره څه زیان رسوي؟
- څنګه کولی شو له غیر صحي اوبو څخه استفاده وکړو؟

ووایې چې په لاندې انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې له غیر صحي اوبو څخه کار اخیستل تمثیل کړي؟
- زده کوونکي دې په خپلو ګروپونو کې د غیر صحي اوبو د صحي کولو په طریقه خبرې وکړي او وروسته دې خپلې نظریې نورو ته ووایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم تري واخلئ

اوبه د انسانانو د ژوندانه د پايښت لپاره ډېرې مهمې دي.

زموږ د بدن په جوړښت کې هم په زياته اندازه اوبه شته. که زموږ د بدن اوبه د ځينو ناروغيو لکه اسهال ، سختې تبې او د زياتې خولې کېدو له امله له منځه لاړې شي. د پاکو اوبو په څښلو، د مايع غذا او مېوو په خوړلو سره دويم ځلې پوره کېږي د غير صحي اوبو څښل وجود ته زيان رسوي ځکه چې د ساري ناروغيو د لېږدونې سبب ګرځي. نو بايد له سرچېنو څاه ګانو، د اوبو له نل او بمبې څخه چې پاکې اوبه لري استفاده وکړو. که چېرې صحي اوبه نه وي د ويالې اوبه يا د سرخلاصې څاه اوبه جوشوو او استفاده ترې کوو. څاه بايد له تښې څخه لرې وي.

پوښتنې:

- دڅښلو لپاره له څه ډول اوبو څخه کار اخلو؟
- د څاه او نل په اوبو سر بېره له نور کومو اوبو څخه بايد استفاده وکړو؟
- اوبه څه ډول د څښلو وړ ګرځي؟
- آيا تښې ته د نږدې څاه اوبه د استفادې وړ دي؟

کورنۍ دنده:

- له خپل پلار او مور سره دغير صحي اوبو په اړوند خبرې وکړئ ووايئ چې ولې څاه له تښې څخه لرې اوسي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلور دیرشم لوست

د حفظ الصحي مراعاتول

موخه: زده کوونکي د حفظ الصحی ارزښت وپیژني او په ورځني ژوند کې يې رعایت وکړي.

پوښتنې:

- د خپل ځان دروغتيا په خاطر کوم کارونه سرته رسوئ.
- د ناپاکو مېوو او ترکاريو خوړل د څه سبب کيږي؟
- تښې ته له تګ وروسته ولې لاسونه په اوبو او صابون پرېمنځو؟
- د حاجت دلرې کولو لپاره له ازادې هوا څخه استفاده زموږ صحت او د استوګنې چاپیریال ته څه زیان لري؟

وواياست چې په انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې له ډوډۍ څخه مخکې او وروسته او یا د حاجت له لرې کولو وروسته په صابون او اوبو دلاسونو پرېمينځل تمثيل کړي.
- زده کوونکي دې په ګروپونو کې مشوره وکړي چې څه ډول د نه پرېمينځل شوو مېوو او ترکارۍ له زيان څخه ځان ساتلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

روغتيا د خداى(ج) ستر نعمت دى،بايد زيار وباسوچې خپل بدن او لباسونه پاک وساتو، دسګرټو له دود ، چلم او نسواورو څخه ځان وساتو. د حاجت له لرې کولو وروسته خپل لاسونه په صابون او اوبو پاک پرېمنځو. له ناپاکو مېوو او ترکارۍ څخه کار وانخلو.

خپل چاپېريال له کثافاتو څخه پاک کړو. حيواني او انساني فاضله مواد ښخ کړو. په دې ډول کولای شو د ناروغيو دلېږدېدو مخه ونيسو موږ مسلمانان يو او پاکوالى د ايمان يوه برخه ده. نو بايد د پاکوالي په برخه کې زيار وباسو.

پوښتنې:

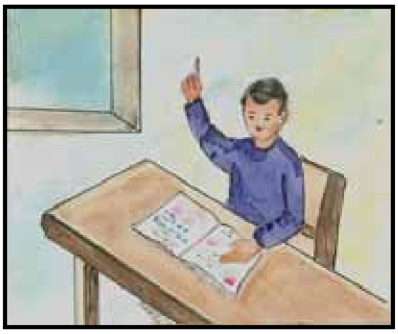

- دبدن او د استوګنې د چاپېريال پاکوالى څه ګټه لري؟
- ولې د حاجت له لرې کولو څخه وروسته دلاسونو پرېمينځل مهم دى؟
- د سترګو، غوږونو، غاښونو او خپلو نوکونو څرنګه ساتنه وکړو؟

کورنۍ دنده:

هغه څه چې زده کوونکو زده کړي دي له خپل پلار او مور سره دې پرې خبرې وکړي ودې وايي چې خپل، دکور او ټټي پاکوالى څه ډول وساتو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه دیرشم لوست

د دریم فصل لنډیز

موخه: زده کوونکي به د یادشوو مطالبو تکرار وکړي او هغه څه چې د هغوی مهارت زیاتوي تمرین کړي چې په عادتونو یې بدل شي.

پوښتنې:

- دهوا له تودوخي او سوړوالي څخه څنګه ځان وساتو؟
- له طبیعي پېښو لکه زلزلې، سېلاب او سخت توفان څخه څېرته ځان وساتو؟
- له حیواني ناروغیو څخه څنګه ځان وساتو؟
- څنګه د خپل کور او ژوند ساتنه وکړو؟
- ایا په ورانو او جنګ ځپلو ځایونو کې د ماین او ناچاودو موادو خطر موجود وي؟
- خپل او چاپېریالي پاکوالی څرنګه رعایت کړو؟
- له کومو اوبو څخه کار واخلو؟

ووایئ چې په انځورونوکې څه وینئ.

فعالیت:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې پر هغه څه چې ددې فصل د لوستلو څخه زده کړي او تر اوسه یې عملي کړي دي خبرې وکړي او وروسته دې خپلو ټولګیوالو ته ووایي.

ویې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

موږ ماشومان باید خپلو ورځنیو فعالیتونو ته متوجه اوسو چې زلزلې، سېلاب او سختو توفانونو او ماینونو له خطر څخه په امن کې اوسو او د امن ځایونو ته پناه یوسو، له نه پېژندل شوو شیانو، برېښنایي سامان الاتو ته لاس ورنه وړو کړو. خپله او محیطي حفظ الصحه مراعات کړو.

پوښتنې:

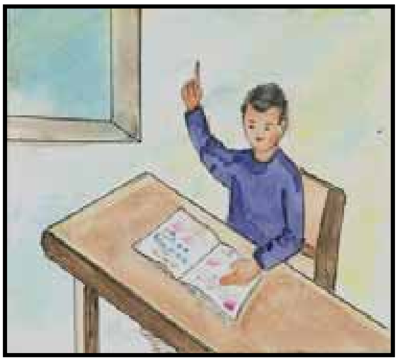

- د طبیعي پېښو د خطرونو په هکله څه پوهېږئ؟
- څه ډول د خپل ځان او کور ساتنه کوئ؟
- د شکمنو شیانو په لیدنې سره چاته خبر ورکوئ؟
- خپله روغتیا څنګه رعایت کوئ؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د هغه څه په باره کې چې له تېرو لوستونو څخه یې زده کړي دي له خپلې کورنۍ سره خبرې پرې وکړي او په تطبیق کې دې د خپلې کورنۍ د غړو مرسته وغواړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورم فصل

شپږ دیرشم لوست   د نورو د نظریو قدر کول

موخه: زده کوونکي به پوه شي چې د نورو له مرستې، همکارۍ او همدردۍ څخه قدردانی ښه کار دی.

پوښتنې:

- ایا کله ستاسو د نظر یې قدرداني شوې ده؟
- دنورو کومو کارونو قدرداني وکړو؟
- کله مو دنورو ښه نظر اورېدلی دی او د هغه قدرداني مو کړې ده؟

ووایئ چې په انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

زده کوونکي دې په څلور کسیز ګروپ کې تمثیل وکړي چې څه ډول د یو بل د مرستې قدر وکړو؟

زده کوونکي دې ځانته ځانته د یو بل د ښېګڼو د قدردانۍ په هکله نظر ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويي لولئ او مفهوم ترې واخلئ

زموږ ژوند په کور او ښوونځي کې په ګډه توګه تېرېږي. بايد نيک کارونه سرته ورسوو چې نور زموږ د کارونو قدرداني وکړي او که څوک له موږ سره مرسته وکړي موږ بايد د هغه څخه مننه وکړو. چې دهغه دهڅونې سبب شي او تل بايد له اړو کسانو سره مرسته وکړو.

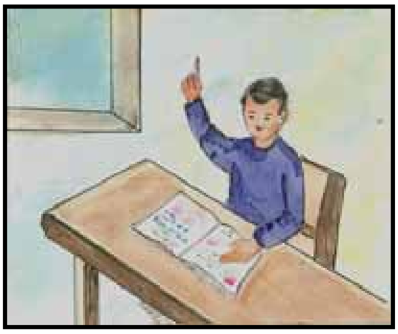

- ولې دنورو د نظر قدرداني وکړو؟
- څه وکړو چې نور زموږ قدرداني وکړي؟
- ستاسو له کوم کارڅخه ښوونکی صاحب قدرداني کوي؟

کورنۍ دنده:

دهغه کار په هکله چې تاسو سرته رسولی اوښوونکي يې قدرداني کړې ده خپل پلار او مورته کيسه وکړئ او د هغوې نظر په ټولګي کې ووايئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوه د یرشم لوست

زموږ د هېواد قومونه

موخه: زده کوونکي به پوه شي چې په ګران هېواد کې زيات قومونه په ګډه ژوند کوي.

پوښتنې:

- آيا بېلا بېلو قومونو ترمنځ دودونه توپير لري که څنګه؟
- د بېلا بېلو قومونو ترمنځ ورته والی ليدل کيږي که نه؟
- نورو قوموته درناوی خپله دنده بولئ؟
- آيا زموږ په وطن کې بېلابېل قومونه ژوند کوي؟

وواياست چې په انځورونو کې څه وينئ؟

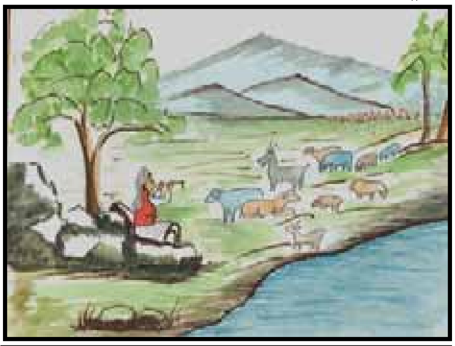

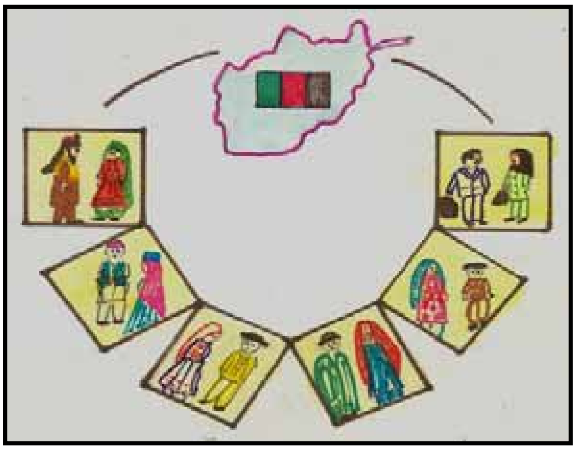

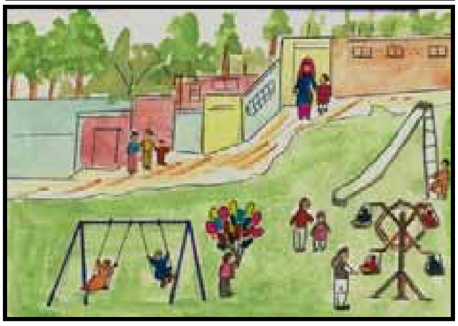

فعاليتونه:

- زده کوونکي دې په انفرادي توګه د خپل قوم د رواجونو په هکله نورو ته معلومات ورکړي.
- زده کوونکي دې هغه ورته والی چې د قومونو ترمنځ شته ووايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

زموږ په هېواد کې بېلا بېل ورونه قومونه ژوند کوي چې يو پر بل د ورونو په شان ګران دي. ټول قومونه چې په افغانستان کې ژوند کوي د خپل ګډ هېواد ګران افغانستان د آبادۍ لپاره کار کوي. له خپلواکۍ او آزادۍ څخه يې په ګډه دفاع کړې ده او کوي يې.

په افغانستان کې اوسېدونکي بېلا بېل قومونه بېلا بېل دودونه لري او د يو بل دودته درناوی کوي.

پوښتنې

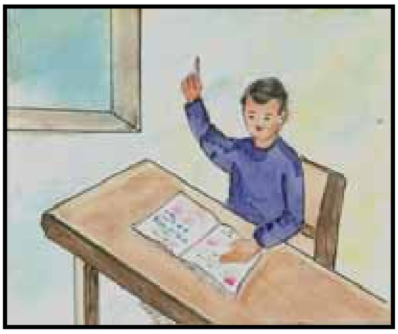

- آيا ستاسو د قوم دودله بل قوم سره توپير لري؟
- آيا د هېواد نورو قومونو له د ودونو سره بلدتيا ګته لري؟
- آيا د هېواد د آبادۍ د يوه قوم وظيفه ده يا د ټولو قومونو؟

کورنۍ دنده:

- زده کوونکي دې د لوست په هکله له خپل پلار او مور سره خبرې وکړي د بېلا بېلو قومونو د دودونو په هکله دې له خپل مور او پلار څخه پوښتنه وکړي او د هغوی نظر دې خپلو ټولګيوالو ته ووايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د هیواد ژبې

موخه: زده کوونکي به د هېواد له بېلا بېلو ژبو خبرتیا تر لاسه کړي او له زده کولو سره به يې مينه پيدا شي.

پوښتنې:

- له مورنۍ ژبې پرته مو نورې کومې ژبې زده دي؟
- آیا بېلا بېل قومونه په بېلو بېلو ژبو خبرې کوي؟ مثال يې ووايئ؟
- ستاسو په نظر د بېلا بېلو ژبو زده کړه څه ګټه لري؟

ووايئ چې په انځورونو کې څه وینئ.

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په څلورو ګروپونو د بېلا بېلو قومونو استازیتوب وکړي او تمثیل دې کړي چې ډېر ښه دوستان دي او د يو بل ژبه زده کوي او خپل مطلب پرې حلوي.
- زده کوونکي دې په انفرادي ډول د ژبو په باره کې خبرې وکړي او یوه کیسه دې په ګډه ووايي چې زده یې وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

لکه څنګه چې په افغانستان کې ورونه قومونه بېلابېل دودونه لري د هغوی ژبې هم یو د بل سره توپیر لري دي ځینې په پښتو یا دري خبرې کوي او ځینې نور په نورو ژبو لکه ازبکي، پشه یي، ترکمني، نورستاني، بلوڅي، او پامیري ژبو خبرې کوي موږ ته لازمه ده چې نورې ژبې هم زده کړو چې د یو بل په خبرو پوه شو او یو له بله سره مفاهمه وکړو چې ژوند مو په زړه پورې شي.

پوښتنې:

- آیا بېلا بېل قومونه په بېلابېلو ژبو خبرې کوي؟
- د نورو ژبو زده کړه څه ګټه لري؟
- که موږ له نورو ژبو سره بلدتیا ولرو، کولی شو چې په هغو مفاهمه وکړو او دوستان پیدا کړو؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې له مورنۍ ژبې پرته بله هره ژبه چې یې زده وي په هغې کې یوه کیسه یا یوه فکاهي زده کړي او خپلو ټولګیوالو ته دې ووايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهه دیرشم لوست: **ورته والی او قومي دودونه**

موخه: زده کوونکي به په دې پوه شي چې د بېلا بېلو قومونو ترمنځ ورته والی او ګډې ځانګړتیاوې شته چې د هغوی د نږدېوالي سبب کيږي.

پوښتني:

- آیا د نورو قومونو له دودونو سره آشنا یاست؟
- آیا د قومونو تر منځ انساني او ټولنیزې اړتیاوې ورته والی لري؟
- آیا د سرپناه، لباس، او خوراک له پلوه د قومونو غوښتنې یو ډول دي؟

په انځورونو کې څه وینې؟ ووايي؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په خپلو ګروپونو کې د قومونو د ګډو دودونو په هکله خبرې وکړي او نورو ته دې ووايي.
- زده کوونکي دې په ګروپونو کې تمثیل کړي چې څه ډول د یو بل دودونو ته درناوی وکړي او هغه خیل وګني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويي لولئ او مفهوم ترې واخلئ.

مورې د بېلو بېلو قومونو زده کوونکي په يوه ټولګي کې لوست کوو او يو د بل دوستان يو يو بل ته درناوی کوو. اکثره د ونې، رنګ، پوستکي، وېښتانو او ځانګړتياوو له امله يو بل ته ورته يو.
مونږ ټول ګډې اړتياوې لرو لکه کور، لباس، غذا، له ناروغيو ځان ساتنه او نور. دغه راز کار او بوختيا او سالم ښوونيز چاپېريال او تر ټولو مهم ګډ وطن لرو او زمونږ د مطلق اکثريت خلکو دين د اسلام سپېڅلي دين دی.
سره لدې چې په ځينو دودونو کې توپير لرو مونږ زيات مشترک دودونه هم لرو.

پوښتنې:

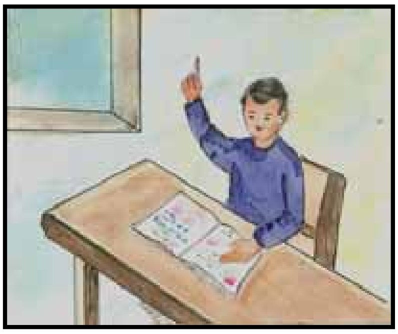

- څرنګه د ټولو قومونو د دودونو قدر وکړو؟
- د قومونو ترمنځ ګډې اړتياوې کومې دي؟
- آيا پوهېږئ چې ستاسو د هغو ټولګيوالو ترمنځ چې د نورو قومونو څخه دي څه ورته والی ليدل کېږي.

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې قومي ورته والي په باره کې له خپل مور او پلار سره خبرې وکړي د دوو قومونو ترمنځ دې د ورته والي او قومي دودونو لست جوړ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلوېښتم لوست

ښاري او کليوالي ژوند

موخه: زده کوونکي به د ښاري او کليوالي ژوند ترمنځ توپير وپېژني.

پوښتنې:

- ښاري او کليوالي ژوند څه توپير لري؟
- ولې له ښارونو څخه لرې کليوالو سيمو ته د تفريح لپاره ځو؟
- څرنګه کولی شو چې خپل چاپېريال پاک کړو؟

ووايئ چې په انځورونو کې څه وينئ؟

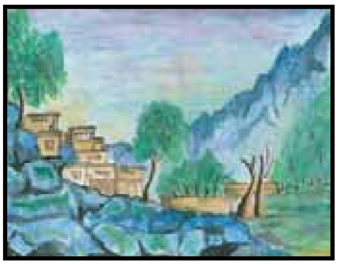

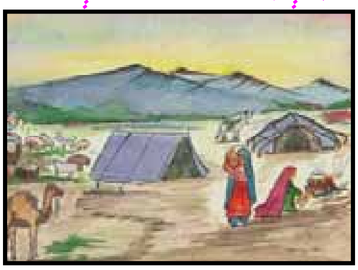

فعاليتونه:

- زده کوونکي دې په څلور کسيزو ډلو کې تمثيل وکړي او د ښاري چاپېريال په هکله دې خبرې وکړي.
- زده کوونکي دې په انفرادي توګه، د استوګنې هغه چاپېريال انځور کړي چې هغه يې خوښيږي او وروسته دې هغه انځور نورو ته وښيي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې لولئ او مفهوم ترې واخلئ!

خداى (جل جلاله) ټول موجودات پيدا کړي دي او د انسانانو لپاره يې د استوګنې چاپېريال په واک کې ورکړى دى ځينې انسانان په ښارونو او ځينې ښارونو څخه لرې په کليوالو سيمو کې ژوند کوي. ښاري او کليوالي چاپېريال توپير لري، ښاري چاپېريال ښه هوا نه لري خو د کليوالي چاپېريال هوا ښه وي، ځکه چې هلته ګڼه ګوڼه کمه اوبه ډېرې او زيات ځنګلونه موجود وي.

پوښتنې:

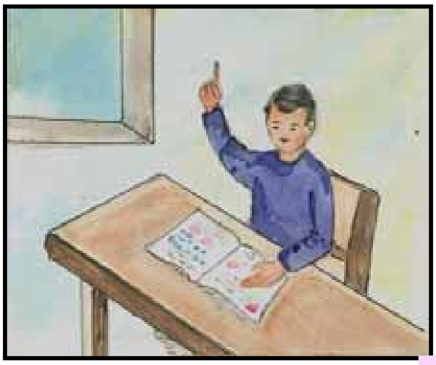

- ولې ښاري او کليوالي چاپېريال توپير لري؟
- کله مو د چاپېريال د ښه کولو فکر کړى دى؟
- ستاسو په نظر د استوګنې لپاره کوم چاپېريال غوره دى.

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې په دې موضوعګانو له خپلې کورنۍ سره خبرې وکړي دهغوى نظر دې واوري او خپلو ټولګيوالو ته دې د استوګنې ښه چاپېريال ور وپېژني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو څلوېښتم لوست

د څلورم فصل لنډيز

موخه: زده کونکي لوستل شوی مفاهيم او د فصل درسونه تکرار او د هغو څخه په ورځني ژوند کې کار واخلي.

پوښتنې:

- د نورو ژبو زده کړې ته څه اړتيا ده؟
- د سيمو ترمنځ دودونه څه توپير لري.
- د بېلا بېلو قومونو خلک څه ورته والی لري.
- آيا د انسانانو د استوګنې چاپېريال توپير لري؟

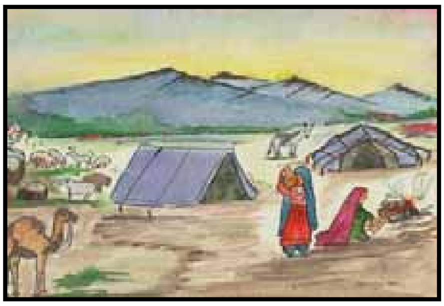

فعاليتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې خبرې وکړي او ودې وايې چې له تېرو لوستونو څخه يې کوم کارونه او نېک عملونه زده او عملي کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویې لولئ او مفهوم ترې واخلئ

مونږ ټول زده کوونکي ټول هغه مفاهیم چې په دې کتاب کې مو زده کړي دي په خپل ژوند کې ترې کار اخلو زیار باسو چې د یو بل ژبه زده کړو او د یو بل رواجونو ته درناوی ولرو.

پوښتنې:

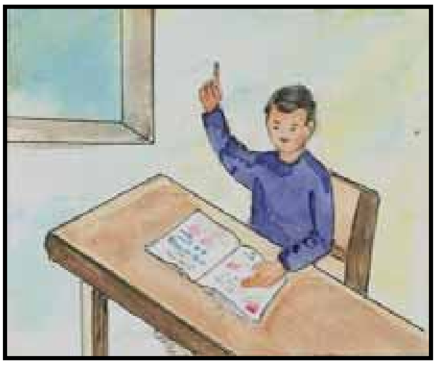

- د بېلا بېلو ژبو زده کړه څه ګټه لري؟
- د ښاري او کلیوالي چاپېریال توپیر څه شي دی؟
- د بېلا بېلو قومونو د دودونو څه ډول درناوی وکړو؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د هغو مفاهیمو په باره کې چې زده یې دي له خپلو کورنیو سره خبرې وکړي. د هغوی نظر یې دې واوري او په هغوی دې عمل وکړي.

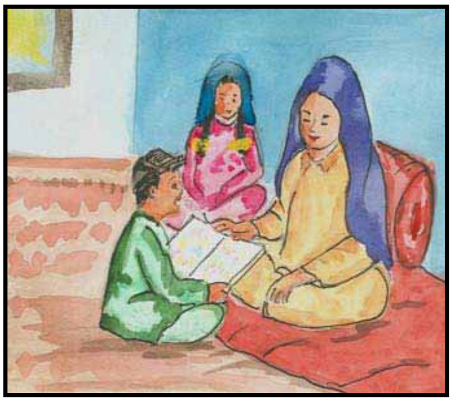

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library